

Noodhulp

Voedselzekerheid

Gezondheidszorg

Verander een leven,
vandaag voor altijd!

JAARVERSLAG

2016

Onderwijs

 ADRA®
NEDERLAND

Zelfredzaamheid

Onze droom is dat wij als ontwikkelingshulporganisatie overbodig zijn. Dan is er immers sociaal-economische gelijkheid in de wereld. ADRA Nederland werkt voor de armste bevolkingsgroepen in deze wereld, ongeacht hun kleur, etniciteit, geslacht of religie.

ADRA Nederland ondersteunt projecten zodanig dat mensen voor zichzelf een beter bestaan kunnen opbouwen. Speciale dank gaat hierbij uit naar alle donateurs, kerkgemeentes, bedrijven die ons sponsoren, vermogensfondsen, partners waarmee we samenwerken, alle vrijwilligers en alle bestuursleden van ADRA Nederland, Jong ADRA en de commissie van ADRA Share & Care waarmee we gezamenlijk onze missie waarmaken.

Namens het ADRA Nederland team,

Geert Hendriks
Stella Bemah
Christa Breure
Judith Hillaert
Joanne de Vletter

Inhoud

5	Voorwoord
7	Woord van de directeur
8	Samenvatting
14	H1 Wat doet ADRA Nederland?
14	1.1 Missie
15	1.2 Visie
15	1.3 Doelstelling
17	1.4 Projecten uitgelicht
22	H2 Meerjarenplan en strategie
22	2.1 Meerjarenbeleid
24	2.2 Verbeterpunten en leermomenten uit 2015
25	2.3 Beleid omgang reserves en fondsen
26	2.4 Strategie
27	2.5 Risicoanalyse
29	2.6 Conclusie
30	H3 Communicatie
31	3.1 Communicatie ADRA Nederland
32	3.2 Jaarplan communicatie
35	H4 Inkomsten
35	4.1 Financieringsbronnen
37	4.2 Fondsenwerving

38	4.3 Huis-aan-huiscollecte
39	4.4 Kerstdozenactie 'kinderen helpen kinderen'
40	H5 Organisatie
40	5.1 Het bestuur
41	5.2 ADRA Nederland team
41	5.3 Vrijwilligers
42	5.4 Compliance
43	5.5 Bezoldigingsbeleid
44	5.6 Organogram
45	5.7 Resultaten ADRA Eijkelenboom Kinderfonds
46	5.8 Jong ADRA
46	5.9 ADRA Studenten Noodfonds
47	5.10 ADRA Share & Care
47	5.11 Omgaan met klachten
48	H6 Verwachtingen en doelen
48	6.1 Vooruitblik ADRA Nederland
48	6.2 Vooruitblik ADRA EKF
48	6.3 Jong ADRA in 2016
49	Tot slot
50	Bijlagen
50	A Statutaire doelstelling
51	B Overzicht financiële giften
52	C Publicaties
53	D Bestuur
51	Jaarrekening
78	Overige gegevens

Het is onrustig gebleven in de wereld. Ook dit jaar aanslagen, oorlog geweld en natuurrampen. Al zijn de vluchtelingenstromen in aantal wat afgenomen, nog steeds zijn er miljoenen ontheemde mensen. Zij en vele anderen verkeren in mensonterende omstandigheden en hebben onze hulp heel hard nodig. Ondanks al dat leed wat mensen treft, zijn er gelukkig ook positieve ontwikkelingen. Want ondanks dat velen vaak twijfel zaaien, zowel in de politiek als in de media, over de effecten van ontwikkelingswerk, zien we dat kindersterfte afneemt, dat gezinnen kleiner worden, de extreme armoede afneemt en de welvaartskloof kleiner wordt tussen rijke en arme landen.

Voorwoord

We zijn er nog lang niet, er is nog heel veel te verbeteren, maar stap voor stap gaan we de goede kant uit. Ook ADRA Nederland heeft weer een intensief jaar achter de rug. We hebben hard gelopen, letterlijk en figuurlijk. Vrijwilligers hebben zich in het zweet gewerkt in Nederland maar ook onder de brandende zon in Gambia. Kinderen zijn blij gemaakt in Servië met kerstdozen en in Madagaskar hebben een aantal scholen weer een upgrade gehad. Samen met het ADRA wereldwijde netwerk is er op diverse plekken noodhulp verleend. We mogen best een beetje trots zijn dat we met een relatief klein team en vele vrijwilligers

weer zoveel voor elkaar hebben gekregen. Een waardering die ook blijkt uit de PwC Transparant Prijs, maar nog meer uit solide samenwerkingsverbanden in het eigen ADRA netwerk, met andere partnerorganisaties, fondsen en donateurs.

Tot slot wordt ADRA in Nederland naast fondsenwerver ook zichtbaar als hulporganisatie. Het afgelopen verslagjaar zijn de voorbereidingen getroffen voor een maatschappelijk activiteitencentrum ADRA Share & Care. Begin dit jaar moet dit zijn afgerond en dan gaan we echt los in de loop van dit jaar.

Als voorzitter wil ik van de gelegenheid gebruik maken - in dit naar alle waarschijnlijkheid laatste voorwoord van mij - om mijn trots uit te spreken over ADRA Nederland. Het team, de vrijwilligers, contactpersonen en donateurs die kans hebben gezien in een goede samenwerking voor veel mensen een wereld van verschil te maken. Ik ben dankbaar dat ik als voorzitter al zoveel jaren betrokken mocht zijn bij een organisatie met zoveel inzet, energie en vastberadenheid. Ik heb er alle vertrouwen in dat we dit ook naar de toekomst zullen blijven vasthouden en voor velen nog van groot belang blijven bij het verbeteren van hun leefomstandigheden.

Herman Jillings
Voorzitter

Woord van de directeur

In de eerste week van januari terugkijken naar 2016. Luisterend naar de oudejaarsconferenties hoor ik voornamelijk woorden als “wat is er toch aan de hand in ons land en in de wereld”. In alles klonk door dat het geen goed jaar was. Mensen zijn verder uit elkaar gegroeid zo lijkt het. Er zijn steeds vaker twee kampen die lijnrecht tegenover elkaar staan.

2016 was het jaar wat op vele vlakken ook voor mij persoonlijk niet gemakkelijk was. Mijn vrouw die aangereden was op de fiets en een knieoperatie moest ondergaan. Zij de pijn zowel lichamelijk als geestelijk, ik de mantelzorg voor maanden. Enkele mensen in de zeer dichte nabijheid die overleden zijn. Een medewerker die voor een langere periode ziek is geweest. Fondsen en bedrijven waar we op gehoopt hadden om mee samen te werken kwamen er niet en fondsen maakten andere keuzes.

En zo is het leven. Soms zit het tegen op meerdere fronten en moet je door het dal gaan. Alleen dan wel in één van de rijkste en best georganiseerde landen ter wereld. In de 140 landen waar ADRA actief is om

projecten te implementeren, is de situatie voor de allerarmste bijna constant een dal. Uitzicht op zon en een betere toekomst is voor deze mensen uiterst vaag.

Ik kan mij alleen maar gelukkig en gezegend voelen dat ik mag bijdragen, ondanks soms mijn eigen ellende, aan het helpen beter maken van een stukje wereld. Elke dag opnieuw zet het team van medewerkers, vrijwilligers en bestuur zich voor de volle 100% in om mensen te helpen. We zijn dankbaar voor de donateurs die ons vertrouwen en steunen met geld, tijd of kennis. We doen het voor hen die hebben te maken met een ramp en voor hen waarbij we met de kracht van de mensen zelf hun zelfredzaamheid vergroten en nieuwe toekomst bouwen. Dank aan allen en in vertrouwen op naar een mooi 2017.

Geert Hendriks
Directeur ADRA Nederland

Samenvatting

Onze missie op basis van de statutaire doelstelling artikel 1 tot en met 3 kan worden samengevat als:

Wij zetten ons wereldwijd in voor sociale en economische gelijkheid. Wij bestrijden structurele armoede. In samenwerking met onze partners draagt ADRA Nederland effectief, meetbaar en structureel bij aan de zelfredzaamheid van mensen en gemeenschappen in rampgebieden en ontwikkelingslanden, ongeacht religie, politieke achtergrond en etniciteit.

De slogan van ADRA Nederland is dan ook: Verander een leven, vandaag voor altijd. In bijlage A is de statutaire doelstelling als geheel opgenomen.

In hoofdstuk 2 leest u wat ADRA Nederland gedaan heeft. Ook met betrekking tot de verbeterpunten uit 2015. Hierna vindt u de gerealiseerde doelen in 2016.

Hoogtepunten gerealiseerde doelen

Veel van wat we in het vorige jaarverslag in de vooruitblik hebben aangegeven is gelukt. In 2016 zijn we zoals aangekondigd meer 'het veld ingegaan', zodat ADRA Nederland binnen de Adventkerk meer bekendheid krijgt en we ook met andere organisaties kunnen samenwerken om het verschil te maken in nog meer mensenlevens. We streefden naar betere terugkoppeling vanuit de projectlanden, zodat we die informatie vaker kunnen communiceren naar onze donateurs. Dit is deels gelukt. Bij sommige landen blijft het moeilijk om de benodigde informatie te krijgen. Dit was bijvoorbeeld in Burundi het geval. Hiervoor waren diverse oorzaken zoals: een burgeroorlog en het vertrek van de directeur. Hierdoor zijn sommige taken blijven liggen en kwam de continuïteit in het gedrang.

Enkele hoogtepunten

1. Mooie opbrengst (ruim 3.044 euro sponsorloop) tijdens het 25 jarig Jubileum ADRA Nederland
2. Opzetten van binnenlands project: ADRA Share & Care: maatschappelijk activiteitencentrum en samen met landelijk kantoor een toerustingavond voor vluchtelingen in Nederland
3. Schenkingsovereenkomsten ter waarde van 2.140 euro per jaar gedurende minimaal vijf jaar
4. Vervolg Europees project onder het programma Erasmus+ samen met ADRA Servië.
5. Tienduizend euro ontvangen van Stichting Hofstee voor project volwasseneneducatie Thailand
6. Opschoning van donateursbestand ADRA Nederland (kostenbesparing en we kunnen donateursgroep gericht benaderen)
7. Start: ADRA team en bestuursleden het land in: kerkenbezoek door ADRA team en bestuursleden. Meer bekendheid en directe werving nieuwe donateurs.
8. Communicatie-en fondsenwervingsplan ADRA EKF vastgesteld
9. Meubelproject gerealiseerd voor drie scholen in Madagaskar

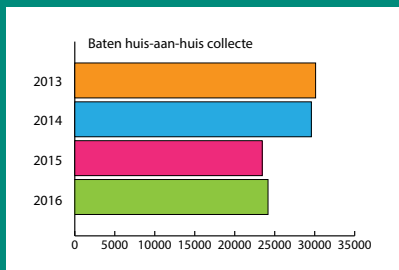
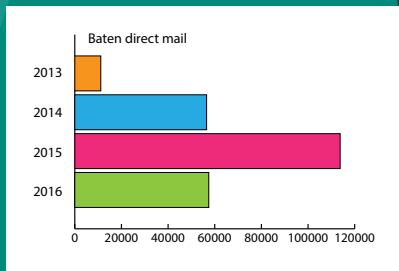
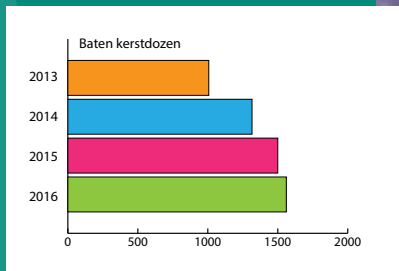
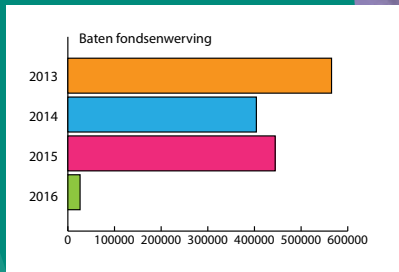
Deelnemers aan de sponsorloop ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van ADRA Nederland.

10. ADRA Nederland genoemd in Volkskrant
11. Aansluiting bij Aqua4all met scholenproject 'Wandelen voor Water'
12. 1.620 kinderen uit Servië verblijd met een kerstdoos
13. Contacten gelegd met ADRA Brazilië, ADRA Tanzania en ADRA Kenia
14. Twee bestuursleden zetten talent in voor sponsoropbrengst
15. De Transparant Prijs. De jury van de PwC Transparant Prijs waardeert het jaarverslag over 2015 tot de top vijf van kleine* goede doelen. (*organisaties met inkomsten tot twee miljoen euro; dit was in 2015 tot 500.000 euro).
16. Intensievere samenwerking met ADRA Duitsland, ADRA Denemarken en ADRA Oostenrijk. Ook is er een intensievere samenwerking met ADRA België. Hierdoor grotere projecten mogelijk.
17. Missiontrip naar Gambia door Jong ADRA: bouw kliniek
18. Het is gelukt om een gemeente te betrekken bij een project (Vluchtelingenonderwijs).

ADRA EKF staat voor het Eijkelenboom Kinderfonds dat onder ook onder ADRA Nederland valt.

Verbeterpunten/leermomenten

- Interne communicatie: Keuzes maken en vaste contactmomenten kunnen eraan bijdragen om de interne communicatie te verbeteren.
- Meer scholen interesseren voor onze activiteiten door het ontwikkelen en verzenden van promotiemateriaal bijv. m.b.t. Wandelen voor water en Kerstdozenactie
- Realiseren van betaalde technische ondersteuning voor website
- We blijven een klein team, waardoor ziekte of langdurige afwezigheid een direct gevolg heeft voor de resultaten

Toelichting

Ad 2 ADRA Share & Care

ADRA Share & Care wil een bijdrage leveren aan sociale en economische rechtvaardigheid in de omgeving. Dit betekent dat we mensen, ongeacht hun achtergrond, sociaal willen activeren en laten participeren, verbindingen creëren tussen mensen en culturen en duurzaamheid nastreven.

De sociale activering, verbinding en participatie wil ADRA Share & Care bereiken door het aanbieden van diverse educatieve en creatieve (groeps-)activiteiten, die de eigen kracht van mensen zal versterken. We willen activiteiten bijvoorbeeld richten op vluchtelingen, ouderen en alleenstaanden.

Om de maatschappelijke activiteiten ADRA Share & Care mogelijk te maken, renoveert ADRA Nederland samen met diverse bouwbedrijven het voormalig Hiram Edson Scouting gebouw. Dit ligt op het terrein van Landgoed Oud-Zandbergen. Helaas is het in 2016 niet gelukt om een definitieve start te maken. Dit heeft te maken met de mogelijkheden van de sponsor voor het vervangen van het dak. De verwachting is dat we voor de zomer van 2017 operationeel zullen zijn.

Directeur Geert Hendriks geeft een kerstdoos aan een meisje in Servië.

Ad 12 Kerstdozenactie

Kinderen uit Servië zijn verblijd met een doos met onder andere schoolspullen en speelgoed van kinderen uit Nederland. De doelstelling om 1.700 dozen te verzamelen is met 1.620 dozen nagenoeg gehaald. Veertig kerkgemeentes deden mee, ADRA België en een school. Bijzonder dit jaar was, dat directeur Geert Hendriks met twee vrijwilligers afreisde naar Servië om daar een deel van de dozen mee uit te delen aan de kinderen. Het transport naar Duitsland is volledig gesponsord door XPO Logistics. Voor binnenlands transport werd gezorgd door een samenspel van diverse transporteurs.

Ad 16 Samenwerking

Samenwerking met andere Europese ADRA landen maakt de slagkracht groter. Hierdoor kunnen we meer mensen in korte tijd helpen.

Niet (volledig) behaalde doelstellingen 2016

- Huis-aan-huiscollecte: voor de huis-aan-huiscollecte was 28.000 euro begroot en er is 24.164 euro opgehaald. Omdat de opbrengst voor de huis-aan-huiscollecte al jaren terugloopt (veel ouderen haken af en veel jongeren vinden collecteren niet leuk), is er geëxperimenteerd met nieuwe vormen van collecteren via social media (digi-collecte) in drie kerkgemeentes en vier gemeentes met alternatieve acties. Hierbij is 2.049 euro opgehaald.
- Voor fondsenwerving was 72.000 euro begroot. Er is ongeveer een derde aan financiële bijdragen binnengehaald. De waarde van de sponsoring in natura is 8.619 euro. De reden hiervan is dat door een terugtrekkende overheid ontwikkelingshulporganisaties meer-en-meer met elkaar moeten concurreren.

- De doelstelling van ADRA EKF was 76.000 euro. Er is 51.768 binnengekomen. Waaronder 4.730 voor het meubelproject in Madagaskar. De tegenvallende inkomsten hadden onder andere te maken met de tijdelijke uitval van de medewerker communicatie en fondsenwerving. Daarnaast is zij minder aan fondsenwerving toegekomen, omdat zij heeft ingezet op de beleidsplannen en communicatie naar scholen.
- Het is niet alle zeven bestuursleden gelukt om een geld genererende activiteit op te zetten. De voorzitter trad op als executeur bij een nalatenschap. De secretaris organiseerde samen met Jeugdgroep Huis ter Heide een benefietavond voor Haïti die ruim vierduizend euro opbracht.
- De voorgenomen promotiefilm van ADRA Nederland is er in 2016 niet gekomen. Het blijft moeilijk om tijdig foto- en filmmateriaal te krijgen dat ook nog van dermate hoge kwaliteit is dat het geschikt is voor film. Ook was het lastig vrijwilligers te vinden die de promotiefilmpjes tot een film kunnen maken.
- De opbrengsten uit mailings waren begroot op 70.000 euro. Er is 57.744 binnengekomen op de mailings. Doordat er geen ramp was in de orde van grootte als Nepal in 2015, was er een daling in de opbrengsten van de mailings.

In het volgende hoofdstuk laten we zien wat we doen en hoe dit aansluit bij de vijf pijlers: gezondheidszorg, voedselzekerheid, onderwijs, zelfredzaamheid en noodhulp waar ADRA Nederland zich op focust.

'De indruk die ik van deze organisatie heb, is dat ADRA op een geloofwaardige manier heel concreet hulp en steun biedt in gebieden waar acute hulp nodig is'.

REINIER VAN DEN BERG

1. Wat doet ADRA Nederland?

1.1 Missie

Bij de uitvoering van onze projecten laten wij ons leiden door de vraag: waarom is ADRA Nederland opgericht? De missie samengevat op basis van artikel 1 tot en met 3 van de statutaire doelstelling* is als volgt omschreven:

ADRA Nederland zet zich wereldwijd in voor sociale en economische gelijkheid. Wij bestrijden structurele armoede. Geïnspireerd op onze levensbeschouwelijke waarden en normen geven wij invulling aan de liefde voor onze naaste en het rentmeesterschap op aarde. Wij bieden hulp in noodsituaties en verbeteren op duurzame wijze de levensomstandigheden van mensen wereldwijd. Door samen te werken met vrijwilligers, partnerorganisaties, lokale ADRA vestigingen en lokale gemeenschappen zijn we in staat om effectief, meetbaar en structureel bij te dragen aan de zelfredzaamheid van mensen en gemeenschappen in rampgebieden en ontwikkelingslanden. Onze projecten richten zich op noodhulp, voedselzekerheid, gezondheidszorg, onderwijs en zelfredzaamheid/werk.

* De statutaire doelstelling is opgenomen in bijlage A.

1.2 Visie

Een eerlijke wereld zonder sociaal economische ongelijkheid, zonder armoede. Een wereld waarin iedereen zichzelf en anderen in staat stelt om duurzaam in haar behoeften te voorzien. Dankzij haar sterke netwerk (140 locaties) is ADRA Nederland in staat om op lokale behoeftes in te spelen en structureel succesvolle projecten uit te voeren.

1.3 Doelstelling

ADRA Nederland wil op een duurzame manier armoede bestrijden door het helpen van mensen zodanig dat zij zelf in staat zijn hun leefomstandigheden te verbeteren en hun toekomstmogelijkheden te vergroten. Dit bereikt ADRA Nederland door interventies op het gebied van onderwijs, voedselzekerheid, gezondheid- en economische zelfredzaamheid.

Pijler Gezondheidszorg					
Land	Wat	Aantal levens veranderd	Inkomsten	Uitgaven	Toezeggingen
Albanië	Reparatiewerken Multifunctioneel centrum Fushe-Kruje	300	1.083	1.083	1083
Gambia	Missiontrip	500	11.543	7.257	
Cambodja	voeding voor kinderen	28320	7.772		

Pijler Zelfredzaamheid					
Land	Wat	Aantal levens veranderd	Inkomsten	Uitgaven	Toezeggingen
Suriname	Inktproject	50		700	1750
Servië	greening our future	32	16.651	11.992	

Pijler Voedselzekerheid

Land	Wat	Aantal levens veranderd	Inkomsten	Uitgaven	Toezeggingen
Malawi	voeding voor wezen en ouderen	117	7.500	3094	3094
Burundi	Landbouwproject	100.000			
Albanië	uitdeelactie Gramsh 2	65	818	818	818

Pijler Onderwijs

Land	Wat	Aantal levens veranderd	Inkomsten	Uitgaven	Toezeggingen
Albanië	uitdeelactie boerenfamilie Gramsh	65	366	366	366
Albanië	uitdeelactie romakinderen Sish Tufina	20	88	88	88
Albanië	Uitdeelactie Shkoza	78	454	454	454
Bangladesh	Kinderen in sloppenwijken	80	7363		
Brazilië	sociale huizen in Santos sloppenwijken	1.100			
Somalië	scholen en zonne-energie	16.000	3693	3500	
Thailand	volwassen onderwijs	2.850	10.000	10.000	10.000

Pijler Noodhulp

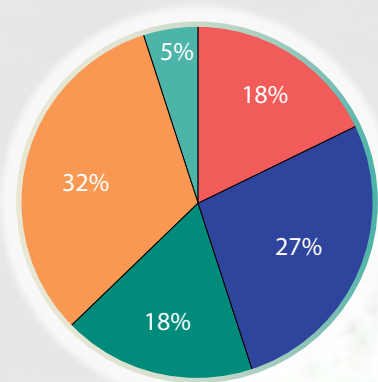
Land	Wat	Aantal levens veranderd	Inkomsten	Uitgaven	Toezeggingen
Ecuador	Aardbeving	2.665	240	2716	\$ 3.000
Griekenland	Vluchtelingen	2000	2.679	2692	\$ 3.000
Zimbabwe	Droogte	12.293		2237	\$ 2.500
Somalië	Droogte	8889	520	2237	\$ 2.500
Haïti	cycoon Matthew	127.825	13170	2765	\$ 3.000
Syrië	Vluchtelingen	2000		2765	\$ 3.000

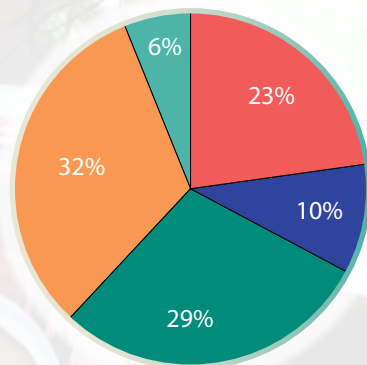
1.4 Projecten uitgelicht

ADRA Nederland heeft projecten gebaseerd op vijf pijlers. Aandeel projecten per pijler uitgedrukt in percentage van het totaal aantal projecten:

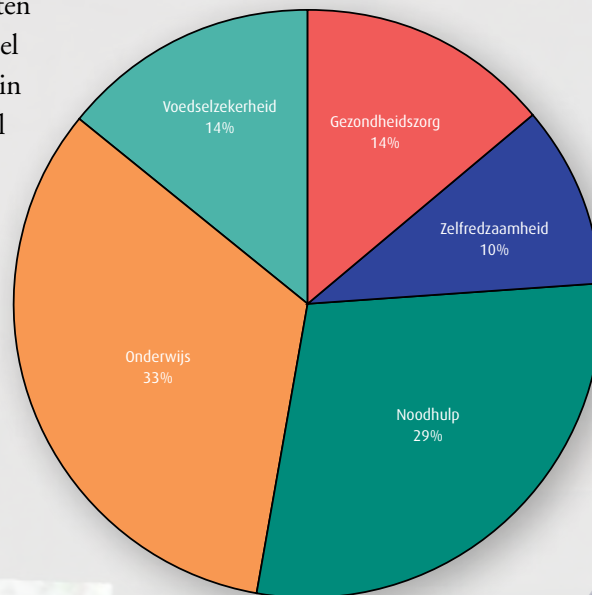
2013

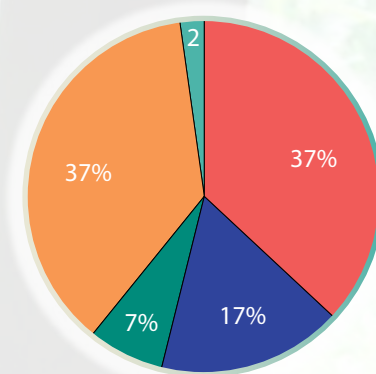
2014

2016

2015

LEISME RICHELOVE OVERLEEFDE ORKAAN MATTHEW

'Ik woon in Roche a Bateau dichtbij de kust samen met mijn twee zusjes, mijn broer en mijn oma. We waren thuis toen de orkaan toesloeg. Het huis stortte in en is volledig verwoest maar we hebben het allemaal overleefd. Wel zijn we alles kwijt: Ons vee en alles wat we aangeplant hadden zoals rijst en bonen, mais weg. De storm heeft veel mensen bang gemaakt, toch blijf ik hoop houden. Later wil ik verpleegster worden. Hopelijk wilt u mij en veel andere mensen steunen.

ADRA EKF MEUBELPROJECT MADAGASKAR

Een duurzaam meubelproject op drie scholen in Madagaskar waar ADRA EKF kinderen sponsort. Een bedrijf in Madagaskar levert hout met het internationaal erkende FSC-keurmerk. Dit houdt in dat bij de productie rekening wordt gehouden met de lokale bevolking, het aanplanten van nieuwe bossen en andere milieuaspecten. Voor een prachtig eiland als Madagaskar met een enorme biodiversiteit is dit aspect van duurzame houtproductie van levensbelang. ADRA EKF handelt daarmee in lijn met het beleid van ADRA Nederland waar duurzaamheid een belangrijke plaats inneemt. Tevens sluit dit aan bij de visie van onze ambassadeur Reinier van den Berg, weerman en medeoprichter van Ecoland.tv. Volgens Van den Berg is de aanplanting van nieuwe bossen een van de belangrijkste methodes om de negatieve gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan. Dit grote project is in 2016 gerealiseerd. Joanne de Vletter (Medewerker communicatie en fondsenwerving ADRA EKF) reisde af naar Madagaskar voor een werkbezoek. Zij bezocht onder andere de meubelfabriek en drie scholen die het ADRA EKF steunt.

Pijler noodhulp	Issue	Orkaan Matthew Haïti. Door aardbeving zijn grote gebieden getroffen. Veel inwoners werden dakloos.
	Wat	Samen met partner GlobalMedic: 288.000 waterzuiveringstabletten, zeven waterzuiveringsinstallaties, duizend hygiënekits (Een hygiënepakket bestaat uit vijf stukken zeep, twee tubes tandpasta, tandenborstels, zakdoekjes en maandverband). In de plaatsen Roche a Bateau, Arniquet, Maniche, Torbeck en Bergeaud in het zuiden van Haïti is hulp hard nodig.
	Hoe	Bijdragen uit direct mail.
	Euro	13.171
	Evaluatie	ADRA heeft met name moeilijk bereikbare dorpen geholpen in het Zuiden van Haïti. Door de samenwerking met Global Medic kon er snel tot actie worden overgegaan.
	Impact	127.825 aantal mensen kregen schoon drinkwater

Pijler gezondheidszorg	Issue	Gezondheidswerkers in Gambia hebben geen geschikte ruimte om mensen met een slechte gezondheid te helpen.
	Hoe	Vrijwilligers bouwden binnen twee weken een kliniek
	Euro	is door de deelnemers bijeengebracht (11.380 binnengekomen) toelichten Er waren zes deelnemers die 1.500 euro hebben betaald = 9.000. Kosten kliniek: 5.787 en 400 voor medicijnen.
	Evaluatie	‘Vandaag eerst naar de Kachumaschool geweest om schoolspullen te geven. Daarna naar het binnenland, Jamaru, twee uur rijden, waterflesjes van Join the pipe uitgedeeld, Toms shoes ruim 300 paar, voetbalkleding en voetballen en heel veel kleding en knuffels. Een indrukwekkende dag. ADRA is trots op deze jonge vrijwilligers die dit mogelijk hebben gemaakt en die deel hebben genomen aan deze bijzondere missiontrip. Het centrum is in het bijzijn van gezondheidswerker Peter Monnie, de vroedvrouwen Marie Goof en Hannah Owoo, de directeur van ADRA Gambia Emmanuel Tetteh en de vrijwilligers officieel geopend en overgedragen aan Ghanatown. <i>Joke Roelandse (initiatiefneemster Missiontrip Gambia)</i>
	Impact	500 mensen krijgen betere gezondheidszorg.

Missiontrip Gambia

Carmen Swiers voorzitter van Jong ADRA woonde in Gambia een kerkdienst bij. “Is erg leuk om mee gemaakt te hebben!!!! Natuurlijk is het bij binnenkomst al duidelijk dat het een kerkdienst is in Gambia. Allereerst zijn er om de tijd dat het moet beginnen maar een handjevol mensen aanwezig. Ten tweede komen (zo lijkt het) willekeurig mensen naar voren om een lied te zingen. Ten derde uiteraard de indrukwekkende kleren met prachtige kleuren! Voor mij was de sabbat een eyeopener, ik zag zo veel mensen die het zo moeilijk hadden en in zo’n enorme armoede leefden, dat ik vergat dat ze ook een leven hebben...waar de meeste niet eens zo ontevreden mee zijn! Ze nemen de situatie zoals die is, het is tenslotte hun leven, niet een fase waar ze doorheen gaan. Ze hebben niet eens de tijd om zichzelf zielig te vinden... en dit terwijl in mijn hoofd alleen maar omging: dit is echt erg, dit kan zo niet, er moet wat veranderen, hoe kan dit zo zijn en dat wij maar luxe luxe luxe hebben en deze mensen hebben veeeeeeel te weinig. Dus het was een fijne sabbat, met wel verdiende rust, een leuke dienst en een heerlijke maaltijd.”

Carmen Swiers, voorzitter Jong ADRA en deelnemster aan de missiontrip naar Gambia.

Missiontrip geslaagd

Ghanatown heeft een gezondheidscentrum!

Samen met Cor en Joke Roelandse organiseerde Jong ADRA een missiontrip met als doel een gezondheidscentrum te bouwen in Gambia. Twee weken lang is er hard gewerkt, gebouwd, geschilderd, elektriciteit aangelegd en gepleisterd om het gezondheidscentrum in Ghanatown af te krijgen. Er was ook nog tijd voor een schoolbezoek en tijd om het binnenland in te gaan.

Pijler Onderwijs	Issue	Het schoolmeubilair op drie scholen in Madagaskar is verouderd.
	Wat	150 tafels en 300 stoelen duurzaam meubelproject op drie scholen in Madagaskar.
	Hoe	De schoolmeubels zijn gemaakt door een lokale meubelmaker in Madagaskar van FSC hout. De leraren hebben de meubels zelf gelakt.
	Euro	4.730 in 2016 binnengekomen. Kosten: 19.865 euro (deel van reserve).
	Evaluatie	Het project is sociaal, duurzaam en economisch een succes.
	Impact	Door de meubels lokaal te laten produceren is er werkgelegenheid gecreëerd en hebben drie scholen weer nieuw meubilair.

Koop een koe

ADRA Vietnam heeft de afgelopen jaren 5.500 mensen in 20 provincies geholpen om deel te zijn van de maatschappij. Het verhaal van mevrouw Le Thi: “Ik heb tal van lotgenoten die visueel gehandicapt zijn en bijna geen bron van inkomsten hebben om voor zichzelf te zorgen. Ik deed in 2010 mee aan het koop-een-koeproject en kreeg toen mijn eerste koe. Ik leerde hoe ik de koe moest verzorgen en inmiddels is er al een nieuw kalf geboren. Mijn kalf helpt het volgende kansarme gezin of visueel gehandicapte om eigen inkomsten te genereren. Doordat haar koe meerdere kalveren krijgt, kan zij deze laten opgroeien en opnieuw verkopen om haar gezin te ondersteunen.”
Vietnam ‘Koop een koe’ Cao Bang (Noord Vietnam)

Pijler zelfredzaamheid

Issue	Armoede door hoge werkloosheid in Vietnam
Wat	Koeien fokken voor inkomsten
Hoe	Als de koe een kalf krijgt, betaalt de eigenaar van de koe de koeidatabank met dit kalf terug. Dit kalf gaat dan weer naar een ander arm gezin en zo verder. De eigenaar houdt de moederkoe zelf en gaat door met fokken om zijn veestapel uit te breiden. Deze werkwijze heeft zijn effect al bewezen omdat ADRA Vietnam reeds in 20 provincies een dergelijk project heeft uitgevoerd. Hiermee kan de betrokken persoon op termijn zelf zorgen voor het gezinsinkomen. De koeienmest wordt ingezet als bio-meststof in de landbouw.
Euro	9.870 opgehaald, 12.000 besteed; in 2015 werd 6.100 opgehaald
Evaluatie	In 2016 zijn er zestien koeien bijeengebracht door bijdragen van kringloopwinkels.
Impact	Dankzij dit project zijn 16 families in Cao Bang geholpen om te voorzien in hun eigen onderhoud.

2. Meerjarenbeleid en strategie

In dit hoofdstuk gaan we in op het beleid dat gehanteerd wordt binnen ADRA Nederland en lichten we de wijze toe waarop ADRA Nederland haar missie tracht te verwezenlijken: de strategie.

2.1 Meerjarenbeleid

Het beleid van ADRA Nederland is gebaseerd op:

1. neutraliteit: gelijke behandeling van ieder mens, ongeacht religie, politieke overtuiging of etniciteit.
2. de vijf pijlers: noodhulp, gezondheidszorg, voeding, onderwijs en zelfredzaamheid. Zelfredzaamheid is steeds de rode draad als het gaat om het goedkeuren en uitvoeren van onze projecten.
3. Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Dit doen wij door:
  - a. hulp te bieden die gericht is op blijvende verbeteringen in de levens van mensen.
  - b. hulp te bieden en projecten te doen met aandacht voor de bescherming en het behoud van natuur en milieu. Vanuit de Adventistische

Aanpak ADRA Nederland

	Hulpvraag of problemen in ADRA partnerlanden	
	Evaluatie en selectie hulpvragen	
	Vertaling naar een sterk project	
	Fondsenwerving ADRA Nederland	
	Samen de hulpvraag beantwoorden en het probleem oplossen	

levensbeschouwing geldt dat de mens wordt beschouwd als rentmeester van de aarde en dus goed voor onze planeet moet zorgen.

- c. altijd de lokale bevolking te betrekken bij de start, uitvoering en overdracht van onze projecten. Hierdoor kunnen onze interventies daadwerkelijk leiden tot een beter toekomstperspectief op lange termijn. Het nastreven van duurzaamheid in de breedste zin van het woord heeft daarom een hoge prioriteit.

d. materialen die nodig zijn bij de uitvoering van onze projecten, zoveel mogelijk in het land zelf in te kopen. Dit geldt ook voor het inhuren van arbeidskracht. Hierdoor hebben lokale ondernemers ook profijt van onze projecten, wat een positief effect heeft op de regionale economie.

Het beleid van ADRA Nederland richt zich verder op:

1. zoveel mogelijk SMART gemaakte doelstellingen (S=specifiek, M=meetbaar, A=acceptabel, R=realistisch, T=tijdgebonden).
2. het benutten van het internationale netwerk van ADRA International van ADRA-vestigingen in 140 landen. Hierdoor is ADRA bekend met de lokale bevolking, de lokale markt en lokale situatie.
3. strategische samenwerkingsverbanden met 18 partnerlanden waaraan ADRA Nederland met financiële middelen en expertise bijdraagt. Door keuzes in het aantal landen te maken, vergroten we onze efficiëntie en bouwen we aan sterke relaties. Wij werken samen met partnerlanden die onze hulp het hardst nodig hebben. Deze koers is ook in 2016 voortgezet. De partnerlanden zijn: Bangladesh, Burundi, Burkina Faso, Gambia, Ghana, Haïti, Indonesië, Jemen, Madagaskar, Myanmar, Nepal, Nigeria, Oeganda, Pakistan, Suriname, Thailand, Vietnam en Zimbabwe. In principe zijn dit onze partnerlanden. Soms komen we in contact met iemand die een goed project in een ander land wil opzetten. We bekijken dan of zo'n project past in onze strategie. In 2016 is om deze reden contact gelegd met ADRA Brazilië, ADRA Tanzania en

ADRA Kenia. In 2017 weten we of we deze landen aan de definitieve partnerlanden toe kunnen voegen. De directeur maakt een selectie uit de ontvangen hulpvragen en legt deze voor aan het bestuur. Nadat het bestuur haar goedkeuring geeft voor een project gaat ADRA Nederland aan de slag. De volgende criteria wegen mee in de keuze voor onze projecten in partnerlanden:

- de plaatsing van een land op de VN-lijst met armste landen ter wereld.
  - de organisatiecapaciteit en potentie van het desbetreffende ADRA-land.
  - onze opgedane kennis en ervaringen met het desbetreffende ADRA-land.
  - ontwikkelingsbeleid van de Nederlandse overheid.
4. noodhulp waar ter wereld dat nodig is, mits er een ADRA-kantoor gevestigd is. In 2016 is noodhulp verleend aan Syrië (onderwijs vluchtelingen), Haïti (zuiveringstabletten, drinkwaterinstallaties en hygiënepakketten), Somalië en Zimbabwe (drinkwater in verband met extreme droogte), Ecuador (aardbeving) en Griekenland (vluchtelingen), ADRA Nederland maakt deel uit van een wereldwijd netwerk van inmiddels 140 ADRA-kantoren. Hierdoor kunnen we snel ter plaatse zijn.
  5. ADRA volgt noodhulpprojecten, ook nadat cameraploegen al lang uit een rampgebied zijn vertrokken. ADRA Nederland blijft deze projecten steunen om te helpen met de wederopbouw. Zelfredzaamheid is steeds het uitgangspunt bij onze projecten. Hulp is gericht op blijvende verbeteringen in de levens van heel veel mensen.

2.2 Verbeterpunten en leermomenten uit 2015

Doelenrealisatie	Verbeterpunten/ leermomenten	Wat is ermee gedaan
Kerstdozenactie	Meer scholen bereiken	Er zijn scholen benaderd en nagebeld. Het heeft niet geleid tot meer scholen die meedoen. Wel gaan twee scholen in 2017 meedoen met 'Wandelen voor Water'.
Vrije publiciteit	22 artikelen in vakbladen, kranten en op websites (37 in 2015) en drie persberichten (2 in 2015)	Voor de collecte hebben alle relevante lokale media een persbericht ontvangen.
Benadering vermogensfondsen	Het aantal organisaties dat ons geld heeft gegeven is afgenomen tot 62.	Ondanks veel inzet heeft het niet geleid tot meer organisaties of vermogensfondsen die geld hebben gegeven.
Actuele Facebookpagina	Het is niet gelukt om meer deelacties te realiseren.	Bereik is wel vergroot van 300 naar 398.
Huis-aan-huiscollecte	Aantal collectanten uitbreiden en alternatieve actie organiseren	Een contactpersoon heeft drie nieuwe collectanten bereid gevonden om te collecteren. Naar aanleiding van het bestuursbesluit om alleen met de collecte door te gaan in plaatsen waar deze goed loopt, zijn kerkgemeentes benaderd met ideeën voor een geld genererende actie. Vier gemeentes hebben iets georganiseerd (Pannenkoeken bakken ZDA Lelystad, sponsorwandeling ZDA Leiden, wat gedaan. Bij drie gemeentes is een pilot gedraaid met de digi-collecte.

“In Europa werden sommige mensen bang na de aanslagen in Parijs, maar dat is 1 dag. In Syrië zijn de aanslagen ELKE dag... Ik ben als ieder ander en wil gewoon een baan. Ik doe vrijwilligerswerk in een buurthuis. Sommige mensen praten niet met mij. Ik vraag me dan af hoe kan dat, waarom praat je niet met mij als je me nog niet kent?”

ALAN YAGHI

26 jaar als vluchteling vanuit Syrië gekomen

2.3 Beleid omgang reserves en fondsen

Bij ADRA EKF is het vermogensbeleid aangepast. Omdat er meer vermogen was dan noodzakelijk is besloten het vermogen in drie tot vijf jaar af te bouwen. Hierdoor kunnen meer kinderen naar school en kunnen meer projecten worden opgestart.

De bestemmingsreserve is een reserve die expliciet gebruikt wordt voor uitgaven aan noodhulp. Bij calamiteiten is snel reageren allesbepalend; eerst donaties werven zou daardoor de daadkracht om snel financieel bij te dragen ernstig beperken.

De standaardbijdrage van ADRA Nederland is voor kleine rampen verhoogd tot 3.000 dollar en bij grote rampen tot 5.000 dollar. Dat laatste is niet van toepassing geweest. De bestemmingsreserve wordt gevoed door donaties met als oormerk 'Rampenfonds'. Dit is bedoeld voor noodhulp. Bij grotere calamiteiten of rampen kan de directeur besluiten om extra gelden te werven en de bijdrage daarmee te vergroten. De overige reserves gebruikt ADRA Nederland om negatieve exploitatiesaldi uit eigen middelen te financieren. De reserve wordt vergroot indien er positieve exploitatiesaldi zijn.

Er is een conceptbeleid gemaakt ten aanzien van vermogensbeheer. Het bestuur heeft hier kennis van genomen. De fondsen bestaan uit donaties met een exclusief karakter voor de diverse projecten. Donateurs hebben voor hun donatie een specifieke projectbestemming aangegeven. Deze gelden worden voor de betreffende projecten aangewend. Indien een project niet doorgaat of er komt via donaties meer geld binnen dan nodig is, dan krijgen de gelden een andere bestemming. Het bestuur dient wijzigingen te beoordelen en vast te stellen. Het bestuur heeft twee maal herbestemming goedgekeurd. Het bestuur van ADRA Nederland probeert deze gelden zoveel mogelijk in een soortgelijk project/of binnen het zelfde land te gebruiken. Wij informeren de donateurs hierover via diverse communicatiemiddelen.

2.4 Strategie

Om de strategie te bepalen, bekijken we wat de huidige stand van zaken is. Dit doen we door een zogenoemde SWOT-analyse (Strengths/Sterktes, Weaknesses/Zwaktes, Opportunities/Kansen en, Threats bedreigingen te bepalen. Wij hebben onze 'sterktes' in 2015 samen met de contactpersonen van de diverse kerkgemeenschappen bepaald. Dat gebeurde op de ADRA-ontmoetingsdag tijdens een workshop waarin de deelnemers konden aangeven waarom ADRA Nederland uniek is ten opzichte van andere hulporganisaties.

STERKTES

- Kleinschalige projecten die je al snel kunt realiseren
- Korte lijnen naar doelgroepen toe
- ADRA verhoogt de zelfredzaamheid
- Handelen vanuit Adventistisch oogpunt (naaste liefhebben en zorg voor de aarde)
- Lage overheadkosten
- Snel ter plaatse
- Internationale organisatie/ ADRA is wereldwijd, scheelt in de kosten
- Christelijke organisatie: ondersteuning door gebed
- Land doet zelf de aanvraag voor hulp, daarom wordt een project gedragen door de lokale bevolking
- Laag salaris directeur dat bovendien grotendeels door de kerk wordt betaald
- Ambassadeur gevonden die de duurzame projecten van ADRA (en daarmee ADRA als organisatie bekender kan maken)

ZWAKTES

- Buiten kerk onvoldoende bekendheid
- Terugloop aantal vrijwilligers/collectanten
- Terugloop aantal donateurs
- 100% afhankelijk van donaties
- Beperkte interne capaciteit (slechts 3,1 fte)

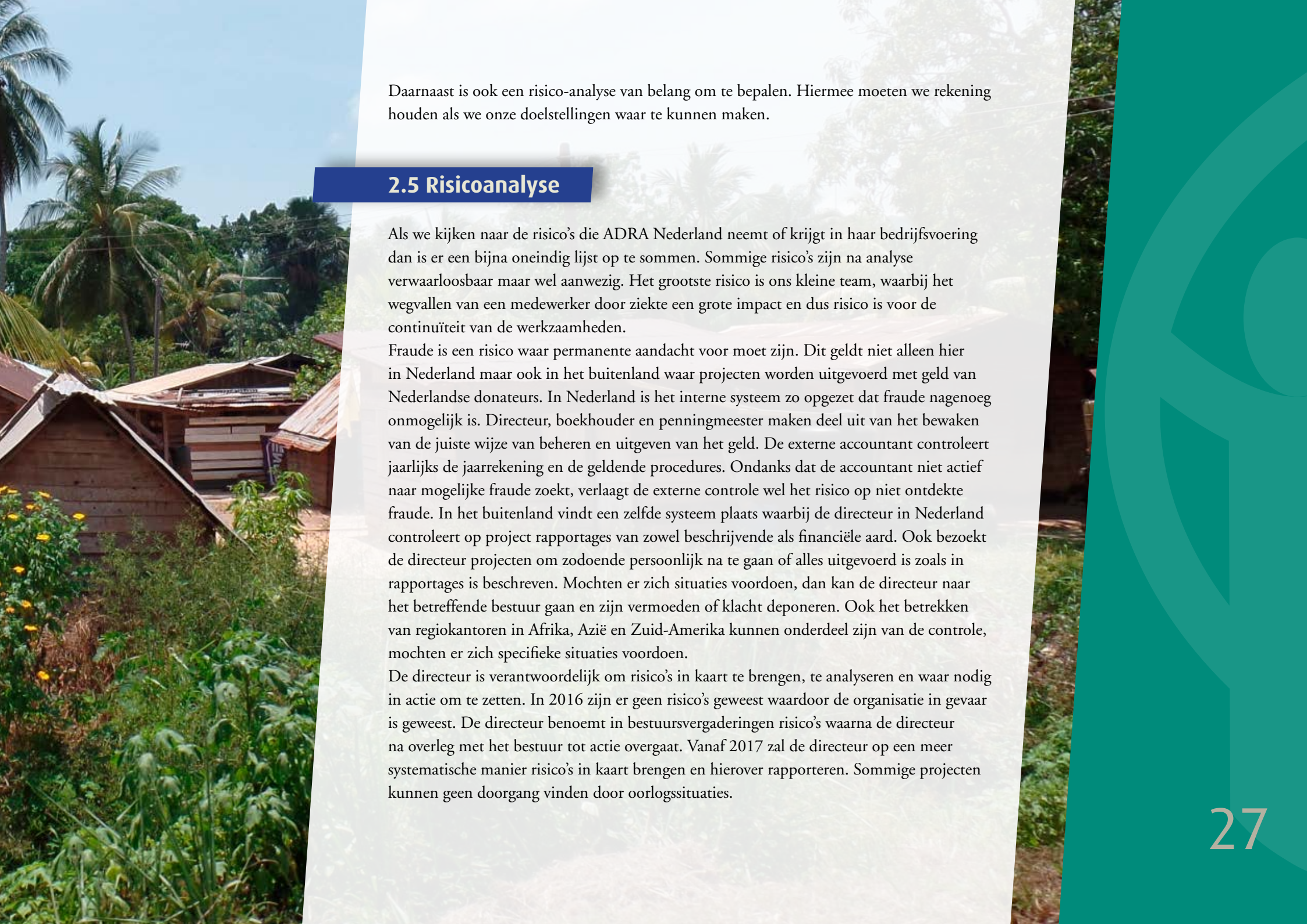
KANSEN

- Nalatenschappen en legaten
- Bekende Nederlander verbinden aan ADRA voor de pijlers onderwijs en gezondheid
- Serviceclubs organiseren benefietevenement
- Economie trekt aan
- Meer vrije publiciteit draagt bij aan bekendheid
- Crowdfunding als financieringsbron voor projecten neemt toe
- Project(en) in Nederland
- Samenwerking met andere organisaties om meer te kunnen bereiken

BEDREIGINGEN

- Veel concurrentie goede doelenorganisaties
- Trend dat mensen zich minder binden aan één organisatie
- Vrijwilligerswerk gebeurt op incidentele basis
- Trend: veel bedrijven verleggen hun goede doelenbeleid van internationale naar lokale doelen
- Door nieuwe manier van financieren (crowdfunding) dreigt de kans op het verliezen van de grote gevers. Het is een middel dat bij steeds meer donateurs in de belangstelling komt

Daarnaast is ook een risico-analyse van belang om te bepalen. Hiermee moeten we rekening houden als we onze doelstellingen waar te kunnen maken.

2.5 Risicoanalyse

Als we kijken naar de risico's die ADRA Nederland neemt of krijgt in haar bedrijfsvoering dan is er een bijna oneindig lijst op te sommen. Sommige risico's zijn na analyse verwaarloosbaar maar wel aanwezig. Het grootste risico is ons kleine team, waarbij het wegvallen van een medewerker door ziekte een grote impact en dus risico is voor de continuïteit van de werkzaamheden.

Fraude is een risico waar permanente aandacht voor moet zijn. Dit geldt niet alleen hier in Nederland maar ook in het buitenland waar projecten worden uitgevoerd met geld van Nederlandse donateurs. In Nederland is het interne systeem zo opgezet dat fraude nagenoeg onmogelijk is. Directeur, boekhouder en penningmeester maken deel uit van het bewaken van de juiste wijze van beheren en uitgeven van het geld. De externe accountant controleert jaarlijks de jaarrekening en de geldende procedures. Ondanks dat de accountant niet actief naar mogelijke fraude zoekt, verlaagt de externe controle wel het risico op niet ontdekte fraude. In het buitenland vindt een zelfde systeem plaats waarbij de directeur in Nederland controleert op project rapportages van zowel beschrijvende als financiële aard. Ook bezoekt de directeur projecten om zodoende persoonlijk na te gaan of alles uitgevoerd is zoals in rapportages is beschreven. Mochten er zich situaties voordoen, dan kan de directeur naar het betreffende bestuur gaan en zijn vermoeden of klacht deponeren. Ook het betrekken van regiokantoren in Afrika, Azië en Zuid-Amerika kunnen onderdeel zijn van de controle, mochten er zich specifieke situaties voordoen.

De directeur is verantwoordelijk om risico's in kaart te brengen, te analyseren en waar nodig in actie om te zetten. In 2016 zijn er geen risico's geweest waardoor de organisatie in gevaar is geweest. De directeur benoemt in bestuursvergaderingen risico's waarna de directeur na overleg met het bestuur tot actie overgaat. Vanaf 2017 zal de directeur op een meer systematische manier risico's in kaart brengen en hierover rapporteren. Sommige projecten kunnen geen doorgang vinden door oorlogssituaties.

2.6 Conclusie

De bedreigingen van de SWOT-analyse liggen grotendeels buiten onze invloedssfeer, zoals de toename van het aantal goede doelen, de concurrentiepositie en de trend dat bedrijven in hun goede doelenbeleid een verschuiving laten zien van het steunen van internationale doelen naar het steunen van lokale doelen. In hoofdstuk 6 gaan we in op welke aspecten we in 2017 aan de slag gaan. Samen met haar partners zet ADRA Nederland zich in om een positieve verandering te realiseren voor mensen die in armoede leven. Wij doen dit niet alleen via de financiële ondersteuning van projecten, maar ook door onze partners te trainen en te helpen op het gebied van projectplanning, monitoring en evaluatie. Omdat ontwikkeling en vooruitgang zich op veel verschillende manieren laat sturen en beïnvloeden, richten wij ons als ontwikkelingsorganisatie op vijf pijlers namelijk: gezondheidszorg, zelfredzaamheid, onderwijs, noodhulp en voedselzekerheid. Er is gekozen voor deze pijlers omdat hier verbeteringen van levens op langere termijn mogelijk zijn. Als je mensen helpt zichzelf te redden, dan lever je een bijdrage aan (ofwel een garantie op) een beter leven voor de toekomst.

Anne Isabelle Thackeray Ritchie (1837-1919) typeert dit uitgangspunt zo mooi met:

*‘Give a man a fish and you feed him for a day;
teach a man how to fish and you feed
him for a lifetime.’*

3. Communicatie

Stichting ADRA Nederland is een transparante organisatie. Zij communiceert met zorg over haar activiteiten. De kleinschaligheid van onze stichting heeft als voordeel dat er tussen bestuur, medewerkers, vrijwilligers en belangstellenden korte lijnen zijn. Onze donateurs en sponsors zijn voor ons erg belangrijk.

ADRA Nederland doet mee aan De Transparant Prijs. Dit is een initiatief van PwC (Price Waterhouse Coopers) en heeft als doel het transparanter maken van goede doelenorganisaties en hun jaarverslagen. Voor de beste drie jaarverslagen worden fondsen ter beschikking gesteld (vanaf 2015 tot 15.000 euro). Hierin komt ADRA Nederland op een vijfde plaats van kleine doelen tot twee miljoen euro. Ook deden we mee aan de NRC Charity award. Helaas zonder succes. Verder werken we aan een grotere naamsbekendheid. Daarvoor is in 2015 bekende Nederlander Reinier van den Berg aangetrokken die ook in 2016 ambassadeur was van ADRA Nederland. Hij vertegenwoordigt als christen duurzaamheid waar ook ADRA Nederland zich in herkent.

ADRA Nederland communiceert met haar belanghebbenden op verschillende manieren. We maken onderscheid in:

- **Communicatie gericht op voorlichting.** Bijvoorbeeld presentaties op scholen.
- **Communicatie gericht op fondsenwerving.** Het doen van aanvragen voor bepaalde projecten en terugkoppeling als een project met donaties vanuit vermogensfondsen of bedrijven ondersteund is. Dit doet de fondsenwerver meestal.
- **Strategische communicatie**
- **Projectmatige communicatie**

3.1 Communicatie ADRA Nederland

ADRA Nederland brengt jaarlijks een jaarverslag uit waarin de ontwikkelingen van de stichting zijn opgenomen. Een goede en transparante communicatie met de eerder genoemde belanghebbenden is onmisbaar. Om iedereen op maat te kunnen voorzien van de juiste informatie, maken wij gebruik van diverse communicatiekanalen en middelen. Een overzicht hiervan is weergegeven in onderstaande communicatiematrix.

Communicatiematrix										
Doelgroep	Digitale nieuwsbrief	Direct mail/ Actueel	Voortgangsrapportage	ADRA-Contactdag	Jaarverslag	Verkort jaarverslag	Persoonlijk overleg	Projectbezoek	Website	Facebook
Donateurs/particulieren	Ja (2x per jaar aan 507 abonnees)	7x	Terugkoppeling projecten op Actueel		Ja		Ja	Ja (Servië, kerstdozenactie)	Ja	Ja
Bedrijven	Ja				Ja		Ja		Ja	Ja
ZDA Kerken	Ja			Ja	Ja		Ja, elk teamlid bezoekt aantal kerken		Ja	Ja
Kringloopwinkels	Ja				Ja via mail		Ja		Ja	
Vermogensfondsen	Ja				Ja				Ja	
Overheidsgemeentes	Ja				Ja				Ja	
Vrijwilligers				Ja	Ja				Ja	Ja
Institutionele/subsidieverstrekkers					Ja					
Partnerorganisators					Ja		Ja		Ja	
Internationaal netwerk					Ja				Ja	
Partnerlanden							Ja	Ja	Ja	
Bestuur/Toezichthouder							Ja		Ja	

Verder maken we gebruik van vrije publiciteit. Veelal legt de fondsenwerver contact met media zoals branche en vakbladen waarvoor de communicatiemedewerker een redactioneel artikel aanlevert. Door uitval van de medewerker communicatie zijn er wat minder artikelen verschenen.

In 2016 hebben we problemen gehad met onze website. Omdat wij het belangrijk vonden dat onze data veilig waren, zijn de betaalmodules via de website tijdelijk op inactief gezet. Hierdoor was het een aantal maanden niet mogelijk om via onze website geld over te maken. Dit leidde tot minder bezoek en tot minder betalingen. Ook werkte het verzendsysteem (Mailpoet) om nieuwsbrieven te verzenden niet. Er zijn daarom maar twee nieuwsbrieven verschenen in plaats van vier). Het ontbrak onze organisatie aan technische kennis om dit op te lossen. Met hulp van Puur opleidingen en automatisering is dit opgelost. Dit in combinatie met tijdelijke uitval van de communicatiemedewerker maakte dat de terugkoppeling via de website en digitale nieuwsbrief in mindere mate plaatsvond. Op achterzijde van onze uitgave *Actueel* (mailingen waarin we een project beschrijven) is wel consequent teruggekoppeld over projecten.

Circa 71% van de achterban komt uit de Adventkerk. Om kosten te besparen en uit milieuoverwegingen vindt de terugkoppeling van projecten waarvoor donateurs en sponsors geld hebben gegeven, zoveel mogelijk digitaal plaats. De resultaten van ADRA Nederland zijn te lezen in digitale nieuwsbrieven, op onze website, op onze facebookpagina en via twitter. Veel oudere mensen ontvangen de terugkoppeling liever op papier. Dit doen we daarom in de uitgave *Actueel* die per post wordt verzonden. Daarnaast is een papieren versie van de nieuwsbrief verstrekt aan alle bewoners van het Adventistisch verzorgingshuis Vredenoord en de aanleunwoningen Intermezzo. Dit heeft positieve reacties opgeleverd. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de effecten van direct mail.

3.2 Jaarplan communicatie

In 2016 is op het gebied van communicatie veel werk verzet. De koers van 2015 is grotendeels voortgezet.

Onder communicatie vallen de volgende kernpunten:

- algemene informatievoorziening over onder andere terugkoppeling van projecten naar alle geïnteresseerden en het team. Dit vindt plaats via sociale media, website, digitale nieuwsbrief en het jaarverslag.
- specifieke informatievoorziening naar potentiële sponsors, donateurs en team. Deze vindt plaats via e-mail, maandelijkse PowerPointpresentaties die via de landelijke Adventkerk en direct mail.

- een jaarlijkse ADRA-contactdag voor vrijwilligers. Vrijwilligers kunnen op deze dag wensen kenbaar maken en hun ideeën en ervaringen uitwisselen met elkaar en met de teamleden van ADRA Nederland. Het is tevens een dag om vrijwilligers te bedanken voor hun inzet
- deelname aan de open dag van de Kerk der Zevende-dags Adventisten.
- facebook verfrissen met een nieuwsbericht. Dit wordt doorgeleid naar Twitter.
- er is veel persoonlijk contact tussen het kantoorpersoneel en de contactpersonen van de kerkelijke gemeentes, vaak via e-mail of telefoon. Daarom is communicatie een zaak van het hele team.
- de contactpersonen krijgen via PowerPointpresentaties teruggekoppeld wat er met het geld is gedaan.
- bedankbeleid. Elke donateur die 100 euro of meer doneert, ontvangt een op naam gestelde bedankbrief.
- de kerstwens is dit jaar als onderdeel van een nieuwsbrief verzonden.
- pers- en mediacontacten worden onderhouden door de medewerker communicatie en de directeur en in sommige gevallen door de fondsenwerver. In 2016 verschenen 22 artikelen in diverse vakbladen, op websites en in kranten. Bijzonder daarbij was een vermelding in de Volkskrant van 21 juli, waarbij een van onze medewerkers gevolgd werd tijdens het collecteren. Deze bijdrage is tot stand gekomen via Goede Doelen.nl (Zie bijlage C (hardcopy) en D (digitaal) voor een overzicht). Er zijn afspraken gemaakt omtrent het aangaan en onderhouden van contacten met de media.
- Eenmaal per jaar houdt de directeur een presentatie voor de bewoners van het Adventistisch verzorgingshuis Vredenoord en de aanleunwoningen Intermezzo.
- Twee scholen (CBS Oud Zandbergen in Huis ter Heide en KBS De Vuurvlinder in Veenendaal) zijn bezocht met een presentatie over een specifiek project
- Er is een collecte gehouden bij de Salvatorkerk van de Willibrordparochie in Veenendaal
- Contactpersonen ontvangen een verjaardagskaart.
- Het is niet gelukt om een bekende Nederlander aan onze pijlers onderwijs of gezondheidszorg te verbinden. Daphne Schippers en Victor Mids zijn benaderd maar hadden geen tijd.
- Team on tour: het hele team is kerkbezoeken gaan brengen in het land omdat persoonlijk contact en vertellen over ADRA het beste werkt om donateurs aan ons te binden. Onze achterban bestaat nog steeds voor zo'n 71% uit leden vanuit de 70 Adventkerken en Adventkerk in oprichting (ook wel Churchplants genoemd).
- Er is een gezamenlijke bijeenkomst geweest om kerken te faciliteren met ervaringen bij het organiseren van sociale activiteiten voor vluchtelingen die in Nederland verblijven.

- Ons donateursbestand is onderzocht op geefgedrag. Hierdoor konden we een splitsing maken tussen donateurs die regelmatig geven en mensen die reeds jaren in ons bestand zitten en gedurende de laatste vijf jaar niet bijdragen in tijd en/of geld om onze projecten waar te maken. Dit heeft tot een besparing geleid die weer ingezet kan worden om nieuwe donateurs te vinden. Ook is er door de fondsenwerver een bedrijvenbestand toegevoegd. Onder de mensen die al jarenlang geven is een schenkingsovereenkomst meegestuurd. Hierin kunnen mensen een overeenkomst aangaan met ADRA Nederland waarbij voor tenminste vijf jaar eenzelfde bedrag gedoneerd wordt. De respons hierop was acht overeenkomsten met een gegarandeerde waarde van 2.140 per jaar. Dit komt grotendeels ten goede aan de inkomsten voor 2017.

Communicatiemiddelen

aantal abonnees
nieuwsbrief

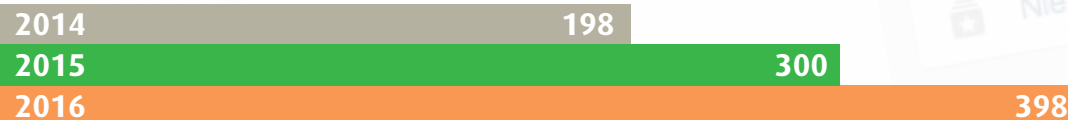
websitebezoek
per maand

Verklaring: door problemen met de website en de uitval van de communicatiemedewerker zijn er minder berichten geplaatst.

aantal volgers
Facebook pagina
ADRA Nederland

4. Inkomsten

4.1 Financieringsbronnen

ADRA Nederland heeft zeven inkomstenbronnen van waaruit zij haar projecten financiert. In onderstaande tabel ziet u waar de inkomsten uit bestaan.

INKOMSTEN ADRA NEDERLAND	
1. Direct Mailings	57.744
2. Huis-aan-huiscollecten in 40 openbare gemeentes	24.164
3. Kerkelijke collectes binnen alle Adventkerken	2.433
4. Donaties, giften en schenkingen	307.444*
5. Sponsoring ADRA Eijkelenboom Kinderfonds (ADRA EKF)	51.768
6. Lijfrente en nalatenschappen	91.161
7. Rente	6.297

* Onder 4 vallen ook de giften in natura zie bijlage B t/m C en de post Overige: 50.000 (Capaciteitsbouw ADRA Duitsland).

Toelichting

AD 1)

ADRA Nederland ontvangt het grootste gedeelte van haar inkomsten uit particuliere giften. Een methode die we daarvoor hanteren is direct mail (een brief met een acceptgiro en soms een folder erbij). Er zijn in 2016 zeven mailings uitgegaan. Drie uitgaven van *Actueel* bevatten projectinformatie, (over projecten zelf en andere nieuwsfeiten). Een verkort jaarverslag is uitgekomen. Voor de noodhulp aan Haïti vanwege orkaan Matthew, is extra aandacht gevraagd aan zowel de contactpersonen van ADRA als de secretarissen, predikanten en contactpersonen

van het landelijk kantoor van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten. Uit de opbrengsten (zie tabel) kunnen we concluderen dat het meesturen van een gedrukte folder niet leidt tot hogere inkomsten. De overstroming Ecuador en de eindejaarsmailing voor Bangladesh is er alleen een brief met acceptgiro uitgegaan naar alle donateurs die geven. Voor bedrijven is een aparte mailing uitgegaan voor Drinkwaterbedrijf Indonesië.

Opbrengsten direct mail (in euro's)

Land	aantal donaties	Opbrengst in euro's	gem. donatie
Gambia: toiletten (folder)	198	7.408	37
Indonesië: drinkwater vuilnisbelt (folder)	155	7.498	48
Verkort jaarverslag (brochure)	197	8.870	45
Cambodja: moeder en kind (folder)	193	7.621	39
Somalië: onderwijs	123	3.693	30
Haiti: orkaan Matthew	245	13.170	54
Bangladesh: Chalantika Slum Child Development	132	5.828	44
Bangladesh: Chalantika Slum Child Development	2	45	22,5
Indonesië: Drinkwater vuilnisbelt	5	185	42
Totaal mailings van 2015		3.425	10
Totaal		57.444	

De gemiddelde gift is 38 euro. In 2016 hebben 797 particuliere donateurs een belastingverklaring ontvangen.

4.2 Fondsenwerving

ADRA Nederland heeft als primaire taak het bijeenbrengen van zo veel mogelijk fondsen om haar missie voor kansarme bevolkingsgroepen in verschillende landen te kunnen volbrengen.

Op financieel gebied is het jaar minder succesvol gelopen dan verwacht in 2015. Een nieuwe ontwikkeling is ADRA Share & Care (het nieuwe onderdeel van ADRA Nederland) ter ondersteuning van kansarme huishoudens in de omgeving van Huis ter Heide en Zeist. Er is een materialenlijst samengesteld van sponsors die benaderd zijn voor ADRA Share & Care voor de renovatie van het voormalig Hiram Edson Scouting gebouw, gelegen op het terrein van Landgoed Oud-Zandbergen. Deze bedrijven komen met hun materialen in actie in 2017. De waarde van deze sponsoring worden dan inzichtelijk om te vermelden.

Bedrijven die geen financiële middelen ter beschikking kunnen stellen, zijn enthousiast ingesprongen op dit project met het beschikbaar stellen van allerlei materialen. Slechts drie vermogensfondsen hebben ons geld gegeven. Ook het bedrijfsleven is terughoudend op het geven van financiële donaties ten behoeve van onze projecten. Oorzaken hiervan zijn de hoeveelheid aan goede doelen en het relatief onbekend zijn van onze organisatie. Veel bedrijven zijn ook nog niet uit de economische onzekerheid, die haar weerslag heeft op ons werk.

Er zijn 108 vermogensfondsen benaderd, waarvan zes nog geen uitsluitel hebben gegeven. Er zijn 183 bedrijven benaderd voor een financiële bijdrage, waarvan acht bedrijven een financiële bijdrage hebben gegeven. Vanuit drie vermogensfondsen is er in totaal 12.750 euro binnengekomen en vanuit het bedrijfsleven 2.273 euro. Er zijn ongeveer 55 kringloopwinkels benaderd met een projectaanvraag onder andere het Koeienproject in Vietnam om de zelfredzaamheid te waarborgen voor kansarme huishoudens.

Er zijn acht kringloopwinkels die een financiële bijdrage hebben gegeven, in totaal 11.191 euro. Wij zijn nog in afwachting van het uitsluitel van zestien kringloopwinkels met betrekking tot een projectaanvraag.

Tijdens onder andere vakbeurzen hebben veel bedrijven en organisaties opnieuw producten in natura en hun diensten beschikbaar gesteld. Onder deze bedrijven en organisaties vallen ook de vrije publiciteit en vermelding van artikelen op websites. Hiervoor zijn ongeveer veertig organisaties benaderd. In totaal zijn er 22 artikelen verschenen, die als vrije publiciteit tot stand zijn gekomen. In totaal komt dit neer op circa 5.497 euro. In bijlage B vindt u een overzicht van deze artikelen en advertenties.

Het streven was financiële ondersteuning van 72.000 euro binnen te halen. Er is 26.215 euro gerealiseerd. Met veel belangstelling zien wij uit naar 2017; het belooft beter te gaan met de economie.

4.3 Huis-aan-huiscollecte

ADRA Nederland collecteert al jaren op diverse plaatsen verspreid over heel Nederland. De collectes versterken onze relatie met de kerken en vrijwilligers. En is tevens een middel om huis-aan-huis ADRA bekender te maken. Ieder jaar zetten honderden mensen zich in om te collecteren voor een van onze projecten. De opbrengst van de collecte is dit jaar teruggelopen. De collecte blijft een belangrijk middel om ADRA Nederland meer bekendheid te geven en om in contact te blijven met onze contactpersonen en vrijwilligers. Zij vormen immers een belangrijk deel van onze achterban.

Enkele cijfers over het jaar 2016

Er is gecollecteerd op 50 locaties (in 2015 waren dit er 58) door 24 advent gemeenten (in 2014 waren dit er 35). Naar schatting zijn er ongeveer 400 vrijwilligers die door het hele land hebben gecollecteerd.

Alternatieven: Vier gemeentes hebben dit jaar gebruik gemaakt van de mogelijkheid om in plaats van collecteren, een andere actie te organiseren. Dit omdat er weinig animo in hun gemeente was om te collecteren. Dit bracht 2.049,27 euro op wat onderdeel is van de totale huis aan huis collecte.

Digicollect: Een nieuwe manier van collecteren is online collecteren en gebruik te maken van social media! We hebben met drie gemeenten, waar de fysieke collecte niet mogelijk was, een proef gedraaid om te kijken of dit succesvol kan zijn. 23 mensen hebben een collectebus aangemaakt. De totale opbrengst in 2016 via digi-collecte is 418,14.

De initiele kosten van Kentaa en het aanmaken van collectebussen bedraagt 478. De digi-collecte staat nog in de kinderschoenen en heeft in 2016 meer gekost dan opgebracht door de opstartkosten.

De totale opbrengst van bovenstaande: 24.164 euro.

Collecteproject: Vanwege de dalende opbrengst van de collecte is besloten om in 2016 voor een project te collecteren. Tot 2015 waren er altijd twee projecten of kon men kiezen voor ADRA algemeen.

4.4 Kerstdozenactie 2016

Elk jaar houdt ADRA Nederland een kerstdozenactie. Het doel hiervan is om arme kinderen te verrassen en een geweldige kerst te bezorgen. Tegelijkertijd leert een kind in Nederland dat welvaart niet vanzelfsprekend is. Het doel voor 2016 was 1.700 dozen naar Servië te kunnen brengen. Dit aantal (1.620) is nagenoeg gehaald.

Zoals elk jaar, hebben we ook in 2016 alle basisscholen in Zeist en omgeving en islamitische scholen in heel Nederland informatie en een uitnodiging gestuurd om met de actie mee te doen. Helaas heeft geen van deze aangeschreven scholen positief gereageerd. De reden die deze scholen aangaven, was dat er al erg veel activiteiten plaatsvinden.

Land: Servië

Uitgegeven dozen: 1.926

Dozen naar Servië: 1.620

Dit verschil ontstaat omdat veel kerkgemeentes liever teveel bestellen dan te weinig. Veertig kerkgemeentes, één basisschool en ADRA België hebben met de actie meegedaan.

5. Organisatie

ADRA Nederland is gevestigd in het gebouw van het landelijke kantoor van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten. ADRA Nederland onderhoudt hiermee een nauwe band. De achterban bestaat grotendeels uit Zevende-dags Adventisten. Echter, ADRA Nederland is een zelfstandige juridische eenheid, namelijk een stichting die al 25 jaar bestaat. Deze stichting is geen onderdeel van een groepsstructuur of van verbonden partijen. Wel maakt ADRA Nederland deel uit van een wereldwijd netwerk van 140 ADRA-vestigingen. Dit zijn allemaal zelfstandige organisaties. ADRA International ondersteunt de ADRA-vestigingen onder andere op het gebied van projectaanvragen, opleiding, capaciteitsopbouw en PR, en kan als moederorganisatie worden gezien. Er is echter geen hiërarchische verbinding tussen ADRA International en andere ADRA-vestigingen.

5.1 Het bestuur

Het bestuur van ADRA Nederland is het hoogste orgaan van de stichting en is eindverantwoordelijk voor de gang van zaken in de organisatie. Het bestuur draagt er zorg voor dat de activiteiten in overeenstemming zijn met de statutaire doelstellingen (opgenomen in Bijlage A). In verband met de omvang van de organisatie is geen aparte Raad van Toezicht geïnstalleerd. Het bestuur heeft een groot aantal taken en verantwoordelijkheden overgedragen aan de directeur van ADRA Nederland en heeft een toezichhoudende taak. Informatie over nevenfuncties, bezoldiging en dergelijke is terug te vinden in bijlage E en onder de titel Governance.

5.2 ADRA Nederland team

Het ADRA-kantoorpersoneel bestaat uit 3,1 fte (fulltime equivalent) en bestaat naast de directeur Geert Hendriks die als enige fulltime werkt, uit managementassistent Stella Bemah, communicatiemedewerker Judith Hillaert, fondsenwerver Christa Breure en voor het ADRA EKF (Het Eijkelenboom Kinderfonds van ADRA) Joanne de Vletter. De kosten voor de communicatiemedewerker en de fondsenwerver worden gedekt door samenwerking met ADRA Duitsland: zij stelt dit geld ter beschikking voor capaciteitsopbouw van ADRA Nederland. Daartegenover draagt ADRA Nederland 50.000 euro bij aan projecten van ADRA Duitsland. De boekhouding is in handen van Irma Tap van boekhoudbureau Tap.

5.3 Vrijwilligers

Een groep van ruim 400 vrijwilligers is actief als collectant voor de huis-aan-huiscollecte. Er zijn 62 vrijwilligers die als contactpersoon functioneren namens de 62 kerkgemeentes voor gezamenlijke projecten zoals de collecte en de kerstdozenactie. Drie vrijwilligers zetten zich met hun specifieke kennis in voor de landelijke organisatie. Dit zijn Eric Roelandse (automatisering), Maikel van Essen (content beheer website) en Georgeline Lafond (administratie voor het ADRA EKF). Jaarlijks vindt de ADRA-contactdag plaats waar alle vrijwilligers een uitnodiging voor krijgen. Het doel van deze dag is tweeledig. Enerzijds beogen wij een inspirerende dag te bieden waar vrijwilligers hun ideeën kunnen delen met de directeur, de bestuursleden en het kantoorteam. Ook geven we een terugkoppeling over het verloop van de projecten waar de vrijwilligers en het landelijk ADRA-kantoor aan hebben gewerkt. Anderzijds is de dag bedoeld om de vrijwilligers te bedanken voor hun inzet. Dat doen we onder andere met een heerlijke Indonesische maaltijd. Op hoofdlijnen is het beleid dat vrijwilligers geen vrijwilligersvergoeding ontvangen, tenzij de vrijwilliger vanwege specifieke kennis voor ADRA Nederland werkzaamheden verricht. Dit geldt voor de

“Ik ben als vrijwilliger actief bij ADRA Nederland. Ik zet me in voor deze organisatie omdat ik weet dat ik slechts één telefoontje verwijderd ben van degene die weet waar en hoe het geld is besteed. Ik ben actief voor ADRA en in december verkoop ik samen met mijn gezin en geholpen door vrienden uit de kerk, een aanhanger vol kerstbomen waarvan de opbrengst uiteraard bestemd is voor een project van ADRA.

ERWIN BREURE

'In 2003 kwamen wij voor de eerste keer in Afrika, Ghana, en sinds die tijd zijn wij vrijwilliger voor ADRA Nederland. Als je met eigen ogen hebt gezien hoe de omstandigheden in Afrika zijn, dan waardeer je des te meer hoe goed wij het in Nederland hebben. Voor veel mensen in de wereld is onderwijs, gezondheidszorg en dagelijks eten geen vanzelfsprekend. Daarom zetten wij ons graag in voor ADRA door elk jaar te gaan collecteren en zelfgekweekte pompoenen, kalebassen, fruit, groente en bloemen te verkopen. Ook staan we jaarlijks op de braderie in ons dorp. Zo proberen wij ons steentje bij te dragen aan ADRA Nederland.

COR EN JOKE ROELANDSE

Vrijwilligers Adventgemeente Leiden

vakgebieden automatisering en content beheer van de website en het meelesen van communicatiemateriaal. Daarnaast is een commissie actief die onderzoekt of het voor ADRA Nederland haalbaar is om een project in Nederland te ondersteunen. Leden zijn: Geert Hendriks en vrijwilligers Lydia van Rhenen, Annet Eikmans, Wouter Hendrickx, Tineke van de Ven-Kah, Okko Amman en Yitta Tiko. De vraag over Nederlandse hulpprojecten is ontstaan omdat ook in Nederland door de economische crisis steeds meer mensen onder de armoedegrens leven. Daarbij komt dat een toenemend aantal kinderen in opvanghuizen woont. Omdat de doelstelling van ADRA Nederland zich primair op het buitenland richt, is het nodig om de gevolgen van zo'n keuze helder te krijgen.

5.4 Compliance

Per jaar worden zeven bestuursvergaderingen georganiseerd. Vier daarvan zijn Dagelijkse bestuursvergaderingen (DB) en drie zijn Algemene bestuursvergaderingen (AB). Het DB bestaat uit voorzitter, secretaris, penningmeester en het bestuurslid met als aandachtspunt organisatie. Tijdens de vergaderingen bespreekt het bestuur en de directeur de volgende aandachtspunten; financieel, projecten, administratie, personeel. Alle onderdelen worden doorgenomen en acties besproken. De directeur bereidt de agenda voor in afstemming met het bestuur. De directeur adviseert het bestuur over alle zaken die zijn bevoegdheid te boven gaan en waarover het bestuur een besluit moet nemen. Op verzoek van de directeur kan het bestuur hem ook adviseren over zaken die binnen zijn bevoegdheid vallen. Er is een directeursstatuut waarin beschreven is wat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn van de directeur en waar die liggen bij het bestuur.

Tijdens het AB in maart worden de jaarrekening en jaarverslag besproken en goedgekeurd. Bij de tweede sessie in juni komen meer strategische onderwerpen en het meerjarenperspectief aan de orde. Bij de laatste vergadering in november bespreekt het bestuur het jaarplan en de begroting en stelt deze vast. Het jaarplan inclusief begroting wordt besproken met het gehele team waardoor er commitment is van iedereen. Een realistische, doch tevens uitdagende, begroting met een evenwichtige verdeling van inkomstenbronnen verkleint het risico op grote financiële gevaren.

In 2016 is het vermogensbeleid ADRA EKF en het Fondsenwervings-en communicatieplan voor ADRA EKF vastgesteld. Ook is er een visie en missie geformuleerd voor het binnenlands project het maatschappelijk activiteitencentrum ADRA Share & Care.

Elke maand ontvangt de directeur de financiële informatie over de voorgaande maand. Op deze manier kan snel bijgestuurd worden, indien noodzakelijk. Met het maken van het jaarplan 2016 is besloten dat de directeur met het gehele team vier keer per jaar de voortgang van het jaarplan bespreekt. Dit is in 2016 drie keer gebeurd.

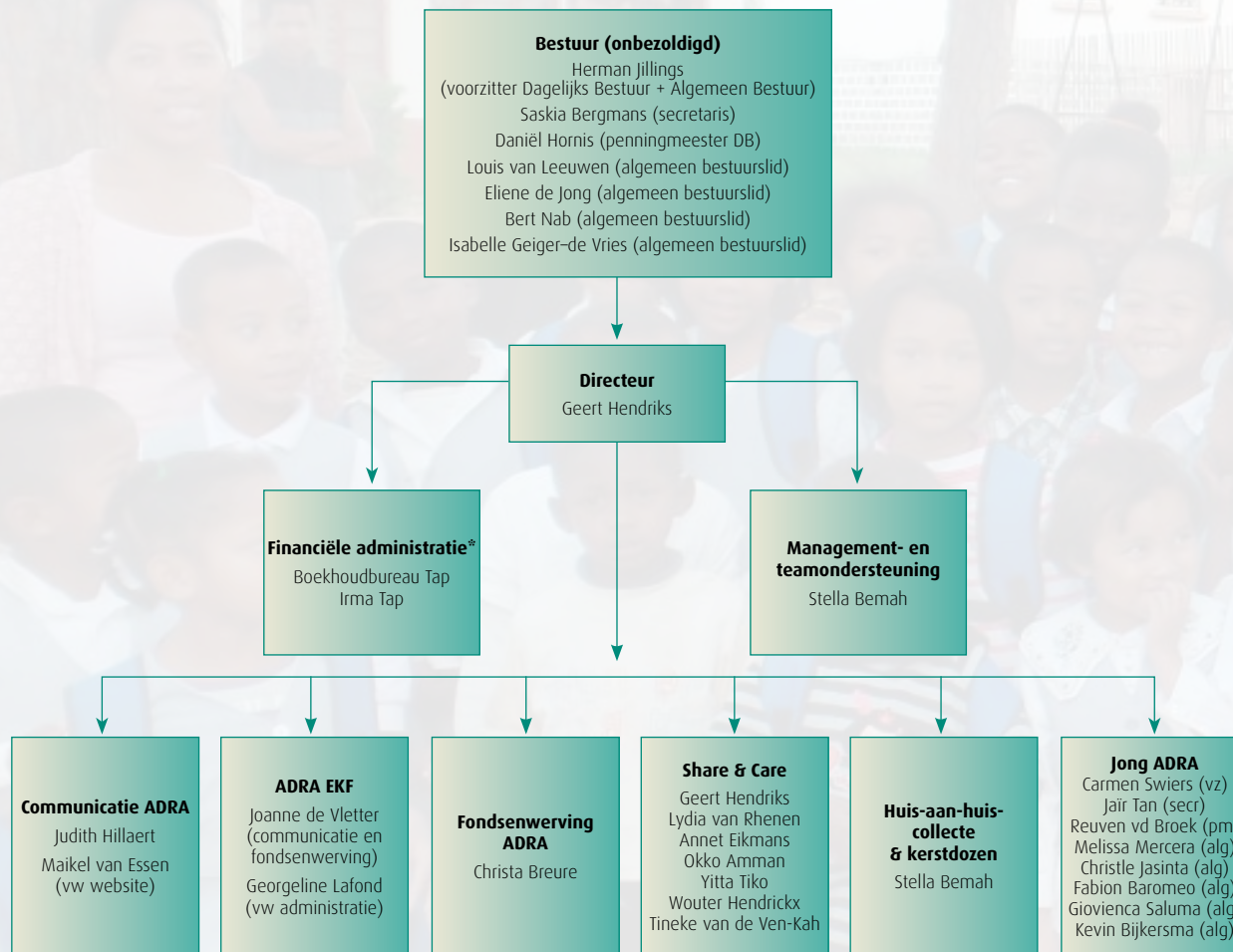
Het welzijn van het personeel is van groot belang voor onze organisatie. Door permanent aandacht te blijven schenken aan personeel in al zijn facetten streven we ernaar dat mensen (betaald of vrijwilligers) zich met plezier in blijven zetten voor de missie en visie van ADRA. We doen dit door een open-deurbeleid, drie wekelijkse werkoverleggen, maandelijkse individuele voortgangsgesprekken, opleidingen en procedures. Mochten er klachten zijn over de directie dan staat de voorzitter van het bestuur open voor een gesprek.

5.5 Bezoldigingsbeleid

Het bestuur houdt toezicht op het gevoerde beleid. Bestuursleden krijgen hier geen vergoeding voor. De directeur is verantwoordelijk voor de selectie van landen en projecten waar ADRA Nederland haar werk doet en houdt toezicht op de uitvoering van alle activiteiten. Tevens is de directeur verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van het team. De directeur ontvangt een brutoloon van 56.425 euro per jaar, inclusief vakantiegeld. Dit salaris komt niet ten laste van bedragen die worden opgehaald voor projecten. Dit bedrag komt nagenoeg (50.000 euro) uit een bijdrage van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten. Er is geen bonusregeling, winstdeling, auto van de zaak of andere financiële regeling. Alle bestuursleden hebben ervoor gekozen om hun reiskosten te declareren.

5.6 Organogram

vw = vrijwilliger; * = uitbested

5.7 Resultaten ADRA Eijkelenboom Kinderfonds

Madagaskar

2016 was voor ADRA EKF een bijzonder jaar. Een duurzaam meubelproject op drie scholen in Madagaskar waar ADRA EKF kinderen sponsort is opgeleverd. Een lokale meubelmaker in Madagaskar leverde hiervoor hout met het internationaal erkende FSC-keurmerk. Dit houdt in dat bij de productie rekening wordt gehouden met de lokale bevolking, het aanplanten van nieuwe bossen en andere milieuaspecten. De leraren hebben de meubels zelf afgelakt. Het is dus een sociaal, duurzaam en economisch project. Voor een prachtig eiland als Madagaskar met een enorme biodiversiteit is dit aspect van duurzame houtproductie van levensbelang. ADRA EKF handelt daarmee in lijn met het beleid van ADRA Nederland waar duurzaamheid een belangrijke plaats inneemt. Tevens sluit dit aan bij de visie van onze ambassadeur Reinier van den Berg, weerman en medeoprichter van Ecoland.tv. Volgens Van den Berg is de aanplanting van nieuwe bossen een van de belangrijkste methodes om de negatieve gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan. Dit grote project is in 2016 gerealiseerd. Joanne de Vletter (Medewerker communicatie en fondsenwerving ADRA EKF) reisde af naar Madagaskar voor een werkbezoek. Zij bezocht onder andere de meubelfabriek en drie scholen die het ADRA EKF steunt. De drie scholen kregen in totaal 150 tafels en 300 stoelen. De schoolkinderen in Madagaskar krijgen nu via USAID een gratis maaltijd op de lange schooldagen.

Nepal

Dankzij het prachtige benefietconcert, dat vrijwilliger Esther Ocheng organiseerde, konden veertig kinderen die getroffen waren door de aardbeving in Nepal gewoon naar school blijven gaan tot december 2016. Zij ontvingen hulp in de vorm van: reiskosten, schoolspullen, extra tegemoetkoming in de schoolkosten. Er zijn veertig kinderen extra gesponsord.

Pakistan

Vanuit Pakistan is een uitgebreide fotoreportage gekomen en we zien trotse kinderen in nette uniformen, met goed ADRA-schooltassen en niet zelden een stropdas. Er is sinds kort een grote reorganisatie gaande bij de Pakistaanse Unie, eigenaar van de scholen. ADRA EKF werkt echter sinds 2015 samen met ADRA Pakistan in plaats van direct met de Unie zoals vroeger. De ombouw naar een hernieuwde samenwerking met ADRA Pakistan, de Pakistaanse Unie, ADRA Nederland en de Unie van Nederland blijkt een flinke klus en zal vorm krijgen in 2017.

5.8 Jong ADRA

In 2016 heeft Jong ADRA een missiontrip voorbereid. Met het bouwen van een kliniek, was de geslaagde missiontrip het afgelopen jaar voor Jong ADRA een hoogtepunt. Met hulp van ADRA Gambia konden we ervoor zorgen dat het een onvergetelijke tijd was voor de missiontrippers en dat het gezondheidscentrum af is gekomen. Doordat al onze tijd in beslag werd genomen door de missiontrip, hebben we als Jong ADRA niet veel andere activiteiten ondernomen. Wel hebben we bij de tienerclub een middag verzorgd. Dit was voor de bestuursleden erg leuk om in elkaar te zetten en te begeleiden. Uit betrouwbare bronnen (de jeugd) hebben we gehoord dat het een geslaagde middag was en zeker voor herhaling vatbaar!

5.9 Het ADRA Studenten Noodfonds

Het ADRA ASNF is een fonds dat het voor studenten in Uganda mogelijk maakt om hun universitaire studie af te ronden als zij financiële problemen hebben. We hebben dit jaar geen studenten kunnen steunen omdat het contact met Bugema University niet mogelijk was. Het streven is om jaarlijks vijf à zes studenten te helpen. Voor 2017 wordt onderzocht of een bezoek aan Bugema het mogelijk maakt de contacten te normaliseren en daarmee studenten wederom een kans te geven hun studie af te ronden.

5.10 ADRA Share & Care

Het afgelopen jaar is de basis gelegd voor het binnenlands project: Maatschappelijk activiteitscentrum ADRA Share & Care. Om de maatschappelijke activiteiten ADRA Share & Care mogelijk te maken, renoveert ADRA Nederland samen met diverse bouwbedrijven het voormalig Hiram Edson Scouting gebouw. Dit ligt op het terrein van Landgoed Oud-Zandbergen. Een van de activiteiten die het centrum ontplooit is koken met een groep vluchtelingen uit het AZC -Zeist. Op de ADRA contactdag is de 'try out' van deze kookgroep.

In 2016 is de doelstelling, missie en visie geformuleerd.

Reden van bestaan: Op basis van onze christelijke overtuiging willen we als medemens de minder draagkrachtigen op economisch of sociaal gebied ondersteunen, omdat elk mens van onschatbare waarde is.

Onze visie: ADRA Share & Care wil een bijdrage leveren aan sociale en economische rechtvaardigheid in de omgeving. Dit betekent dat we mensen, ongeacht hun achtergrond, sociaal willen activeren en laten participeren, verbindingen creëren tussen mensen en culturen en duurzaamheid nastreven.

Onze missie: Onze bijdrage leveren aan sociale en economische rechtvaardigheid en duurzaamheid willen we doen door het laagdrempelig aanbieden van goederen, zoals (kinder-)kleding, speelgoed, fietsen en klein huisraad en het met elkaar opknappen hiervan.

Daarnaast willen we sociaal activeren en verbinden. Deze sociale activering, verbinding en participatie willen we bereiken door het aanbieden van diverse educatieve en creatieve (groeps-) activiteiten, die de eigen kracht van mensen zal versterken. We willen activiteiten bijvoorbeeld richten op vluchtelingen, ouderen en alleenstaanden. Het gebouw krijgt dankzij de medewerking van diverse bedrijven die materialen en arbeidskracht volledig sponsoren een totale make-over.

5.11 Omgaan met klachten

Er is een klacht ontvangen in 2016. Deze is door de directeur opgepakt. Hij is in gesprek gegaan met de donateur en heeft uitleg gegeven. Na een goed gesprek is de donateur gerustgesteld en is het vertrouwen hersteld.

6. Verwachtingen en doelen

6.1 Vooruitblik ADRA Nederland

ADRA Nederland blijft zich inzetten om activiteiten te organiseren om mensen en organisaties nog meer aan ons te kunnen binden. Mogelijk komt er een missiontrip voor ouderen. Bij de huis-aan-huiscollecte wordt meer ingezet op digitaal collecteren. Er is gekozen voor een gezondheidsproject in Laos.

6.2 Vooruitblik ADRA EKF

In 2017 gaan we verder met het werven van fondsen voor een aantal projecten bij bedrijven, scholen en particuliere donateurs nu de administratie op orde is gebracht. Voor het volledige financiële overzicht van ADRA EKF: zie de jaarrekening verderop in dit jaarverslag. We zien 2017 vol vertrouwen tegemoet.

6.3 Jong ADRA in 2017

Volgend jaar gaat het een beetje spannend worden. Jong ADRA gaat hard opzoek naar nieuwe leden voor in het bestuur aangezien een groot deel daarvan in het buitenland verblijft. We willen ons beperken tot het bedenken en uitwerken van kleinere activiteiten, zodat we ondanks dat een aantal bestuursleden in het buitenland verblijft, actief kunnen blijven.

Tot slot

ADRA Nederland maakt het verschil in een wereld die niet gelijk verdeeld is. We doen dat uit liefde en passie voor mensen, omdat ze net als wij kinderen van God zijn. Iedereen verdient het om zijn leven in vrijheid te leven. Iedereen heeft het recht op goede gezondheidszorg, onderwijs en voeding. Iedereen heeft het recht om zich te ontwikkelen tot een compleet mens. En gaat het fout in de natuur of door toedoen van mensen, dan is ADRA Nederland de noodhulporganisatie die direct inspringt om mensen te redden en te helpen. Als de ergste noden geleden zijn, blijft ADRA Nederland meestal langer in het gebied en start ze altijd initiatieven op die bijdragen aan de wederopbouw. Zelfredzaamheid is de rode draad in alle projecten. Veranderingen in levens zijn blijvende veranderingen. In die zin bieden resultaten uit het verleden bij ons wél een garantie voor de toekomst van heel veel mensen uit verschillende culturen. Daar maakt ADRA Nederland zich sterk voor.

*God is de bron waaruit
wij die liefde putten.*

Bijlagen

BIJLAGE A. Statutaire doelstelling ADRA Nederland

Artikel 3 van de statuten luidt als volgt:

1. de stichting heeft ten doel het verlenen van financiële, materiële en technische steun ten behoeve van de bevolking in ontwikkelingslanden. Zij verricht haar activiteiten zonder onderscheid in geloof en/of ras.
2. de activiteiten van de stichting richten zich op:
  - a. het ontwikkelen van de bevolking in de Derde Wereld tot zelfstandigheid en een menswaardig bestaan;
  - b. het verlenen van hulp bij rampen.
3. de stichting geeft bij de uitvoering van haar doelstelling prioriteit aan:
  - a. projecten ten behoeve van achtergebleven groepen;
  - b. projecten op het gebied van preventieve gezondheidszorg, gezondheidsvoorlichting en beroepsonderwijs.

Statutaire naam: Stichting ADRA Nederland

Vestigingsplaats: Huis ter Heide

BIJLAGE B. Financiële giften bedrijven, kringloopwinkels, kerken en vermogensfondsen

Bedrijven	Ten behoeve van project	Bedrag
Anoniem	Solar waterpomp in Myanmar	65,00
Anoniem	Huizenproject in Burundi	975,00
Duynie Group	Koeienproject in Vietnam	100,00
Anoniem	Toiletten en Hygiëne in Gambia	50,00
Aquality b.v.	Toiletten en Hygiëne in Gambia	100,00
GMB Services B.V.	Toiletten en Hygiëne in Gambia	200,00
Anoniem	Drinkwater project in Indonesië	10,00
Gospelfuse Benefiet Adventkerk Zeeland	Gezondheidscentrum in Gambia	773,55
Subtotaal		2.273,55
Kringloopwinkels	Ten behoeve van project	Bedrag
Kringloopwinkel Keer op Keer	Koeienproject in Vietnam	750,00
't Vincentje	Solar waterpomp systeem Myanmar	1.441,00
Stichting Goeie Doelen	Scholenproject in Burkina Faso	750,00
Kringloopwinkel Talent	Voedselzekerheid voor vrouwen in Burkina Faso	500,00
Kringloopwinkel De Kring in Reeuwijk	Gezondheidscentrum Gambia	250,00
Kringloop De 2e Ronde	Koeienproject in Vietnam	2.250,00
Kringloopwinkel Pelgrimshoeve	Toiletten en Hygiene in Gambia	1.500,00
Kringloop De Groene Ezel	Koeienproject in Vietnam	3.750,00
Subtotaal		11.191,00
Vermogensfondsen	Ten behoeve van project	Bedrag
Stichting Haella	Koeienproject in Vietnam	2.250,00
Dr. Hofsteestichting	Beroepsopleidingen in Thailand	10.000,00
Schrauwenfonds	Scholenproject in Burkina Faso	500,00
Subtotaal		12.750,00
Totaal		26.214,55

BIJLAGE C. Publicaties

Magazine	Project/Onderwerp	Land	Gerealiseerd	Oplage
Camping Vizier	Huizenproject	Burundi	februari	45.000
Bouw Totaal	Gezondheidscentrum Ayetoro	Nigeria	maart	19.000
Horeca Vizier	Gezondheidscentrum Ayetoro	Nigeria	mei	20.000
Advertorial	ADRA Collecte	Indonesië	juni	onbekend
PZC Walcheren	Benefietconcert Gezondheidscentrum	Gambia	juni	57.000
De Bode	Benefietconcert Gezondheidscentrum	Gambia	juni	44.000
De Faam	Benefietconcert Gezondheidscentrum	Gambia	juni	54.200
Prot. Gem. Oost- Souburg, Brug Kontakt	Benefietconcert Gezondheidscentrum	Gambia	juni	onbekend
Leger des Heils	Benefietconcert Gezondheidscentrum	Gambia	juni	onbekend
Getijden	Benefietconcert Gezondheidscentrum	Gambia	juni	onbekend
Vicariaat Middelburg	Benefietconcert Gezondheidscentrum	Gambia	juni	onbekend
Renovatie Totaal	Gezondheidscentrum Ayetoro	Nigeria	juni	16.500
Roofs	Huizenproject	Burundi	oktober	7.500
Roofs	Huizenproject	Burundi	november	7.500
Totaal lezers				270.700

BIJLAGE D. Bestuur

Het bestuur bestaat uit de volgende leden*:

Voorzitter

Dhr. Herman Jillings

Maatschappelijke functie: (project)adviseur bij de Dienst Sociale Zaken en werkgelegenheid Noordwest Friesland.

Nevenfuncties: lid algemeen bestuur gemeente Leeuwarden van de Kerk der Zevende-dags Adventisten

Secretaris

Saskia Bergmans

Maatschappelijke functie: student Ondernemingsrecht (LLM), Recht van de gezondheidszorg (LLM)

Nevenfuncties: Bijlesdocent Voortgezet Onderwijs

Penningmeester

Dhr. D.A. Hornis

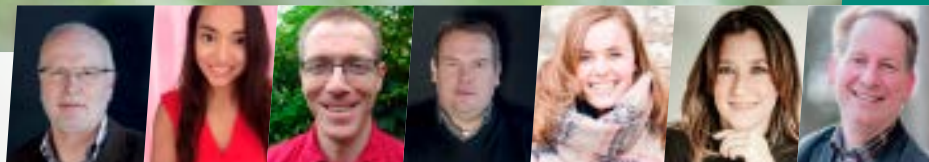
Maatschappelijke functie: Schadebehandelaar bij Nationale Nederlanden

Nevenfunctie: Penningmeester gemeente Leiden van de Kerk der Zevende-dags Adventisten

Algemeen bestuursleden

Dhr. Louis van Leeuwen

Maatschappelijke functie: Ondernemer

Mw. Eliene De Jong-Sonneveld

Maatschappelijke functie: Leerkracht basisschool

Nevenfuncties: Fotograaf Julie Fotografie; auteur bij uitgeverij Jongbloed

Mw. Isabelle de Vries-Geiger

Maatschappelijke functie: Ondernemer

Dhr. Bert Nab

Maatschappelijke functie: Secretaris Nederlandse Unie van Kerk der Zevende-dags Adventisten

Bij de vergaderingen is aanwezig directeur Geert Hendriks. Hij heeft geen nevenfuncties.

* Het bestuur bestaat uit tenminste vijf natuurlijke personen. De bestuursleden worden voor een tijdsduur van ten hoogste vijf jaar benoemd. Aftredende bestuursleden zijn terstond herbenoembaar. De (her) benoeming van bestuursleden vindt plaats op het congres van afgevaardigden van de Advent kerk. De bestuursperiode betreft wederom een periode van vijf jaar. In mei 2017 zal het congres plaats vinden. De voorzitter, de heer Jillings, heeft aangegeven na meer dan drie termijnen zijn functie dan neer te leggen. Ook mevrouw de Vries heeft aangegeven te stoppen met haar functie als algemeen bestuurslid. Er zullen tijdens het congres namen voorgesteld worden als nieuwe voorzitter en algemeen bestuurslid.

Jaarrekening

A close-up photograph of a group of African children. In the foreground, a young girl with a wide, joyful smile looks directly at the camera. Behind her, another girl looks on with a neutral expression. To the right, a younger child with a slightly open mouth and a curious look is visible. The background shows other children and a bright, outdoor setting. A red banner with white text is overlaid on the top left, and a teal graphic element is on the left side.

Analyse verschil realisatie versus begroting

Resultaatvergelijking (in euro's)	2016	Begroting 2016	Vershil
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving			
Baten uit eigen fondsenwerving	484.714	555.500	70.786-
Overige baten	56.297	13.000	43.297
Som der baten	541.011	568.500	27.489-
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting	18.798	20.814	2.016-
Structurele hulp	296.721	421.718	124.997-
Vervallen toezeggingen	-	-	-
	315.519	442.532	127.013-
Werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	54.432	60.923	6.492-
Beheer- en administratiekosten			
Kosten beheer- en administratie	66.821	65.045	1.777
Som der lasten	436.772	568.500	131.728-
Resultaat	104.239	0	104.239

TOELICHTING BATEN

Alle baten, met uitzondering van de nalatenschappen/schenken, zijn achtergebleven op de begroting. Een duidelijke oorzaak is niet aan te wijzen. We zijn afhankelijk van donateurs en situaties in de wereld. Men geeft meer in noodhulp situaties van grote omvang. De begroting is altijd een combinatie van realiteit en enthousiasme. Dit jaar wint de realiteit het van het enthousiasme.

In de baten van het Eijkelenboom Kinderfonds zit een bedrag van € 840, die verkregen zijn via schenkingsovereenkomsten (lijfrente). In overeenstemming met de wens van de donateur is de gift aan het EKF Fonds toegevoegd. In de baten Nalatenschappen is een post van € 70.000 opgenomen voor een nog te ontvangen erfenis.

TOELICHTING LASTEN

De kosten zijn grotendeels in lijn met de begroting, hier is duidelijk meer te sturen dan aan de batenkant. De structurele hulp blijft achter bij de begroting. Projecten worden door het bestuur aangenomen, voordat overgegaan wordt tot uitbetaling is er een heel traject van fondsenwerving, deelbetalingen, verantwoording afleggen door de betreffende projectleiders en een eindafrekening.

Meerjarenbegroting 2017 - 2019

	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving:			
Kerkelijke collecte	5.000	5.250	5.513
Deurcollecte	29.000	30.450	31.973
Mailingacties	50.000	52.500	55.125
Donaties, giften en schenkingen	396.000	415.800	436.590
Eijkelenboom Kinderfonds	80.000	84.000	88.200
Lijfrente en nalatenschappen	17.000	17.850	18.743
	577.000	605.850	636.143
Overige baten			
Interest op bankrekeningen	6.500	6.500	6.500
Overige	-	-	-
	6.500	6.500	6.500
Som der baten	583.500	612.350	642.643

	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting	20.838	21.282	21.751
Structurele hulp	439.867	465.598	492.610
Totaal besteed aan doelstelling	460.705	486.880	514.361
Werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	57.676	58.964	60.311
	57.676	58.964	60.311
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	65.119	66.506	67.971
	65.119	66.506	67.971
Som der lasten	583.500	612.350	642.643
Resultaat	-	-	-
Gemiddeld aantal personeelsleden (FTE)	3,1	3,1	3,1

Meerjarenbegroting 2017 - 2019

	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting			
Directe kosten	p.m	p.m	p.m
Kosten eigen organisatie	20.838	21.282	21.751
	20.838	21.282	21.751
Structurele hulp			
Directe kosten	286.186	308.643	332.198
Kosten eigen organisatie	153.681	156.955	160.412
	439.867	465.598	492.610
Totaal	460.705	486.879	514.361
Kosten eigen fondsenwerving			
Directe wervingskosten			
Kosten collecte	3.000	3.075	3.152
ADRA Actueel	2.500	2.563	2.627
Porti/Mailing ADRA Actueel	9.000	9.225	9.456
Folders	500	513	525
Overige wervingskosten	1.000	1.025	1.051
	16.000	16.400	16.811
Kosten eigen organisatie	41.676	42.564	43.501
	57.676	58.964	60.311

**KOSTEN EIGEN ORGANISATIE
(in euro's)**

	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Personeelskosten	166.698	169.902	173.358
Huisvestingskosten	4.688	4.805	4.925
Kantoorkosten	6.438	6.599	6.764
Afschrijvingen	1.853	1.899	1.947
Publiciteit en communicatie	7.297	7.479	7.666
Algemene kosten	73.502	75.340	77.224
	260.476	266.025	271.884
Toegerekend aan doelstellingen	153.681	156.955	160.412
Toegerekend aan eigen fondsenwerving	41.676	42.564	43.501
Toegerekend aan beheer- en administratiekosten	65.119	66.506	67.971
	260.476	266.025	271.884
Personeelskosten			
Salarissen	123.272	125.551	128.062
Pensioenpremie	10.071	10.273	10.478
Sociale lasten	22.055	22.497	22.946
Onkostenvergoedingen	7.500	7.688	7.880
Overige	3.800	3.895	3.992
	166.698	169.902	173.358
Huisvestingskosten			
Huur kantoor	4.688	4.805	4.925
Kantoorkosten			
Porti, telefoon, fax	4.602	4.717	4.835
Kantoorbenodigdheden en drukwerk	1.305	1.338	1.371
Overige kantoorkosten	531	544	557
	6.438	6.599	6.764

Meerjarenbegroting 2017 - 2019

	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
Publiciteit en communicatie			
Drukwerk	2.736	2.804	2.874
Website	3.500	3.588	3.677
ADRA Contactdag	1.061	1.088	1.115
Kosten Huis aan huis collecte	-	-	-
Personeelskosten communicatie	-	-	-
	7.297	7.479	7.666
Overige algemene kosten			
Reis- en verblijfskosten	11.606	11.896	12.194
Bestuurskosten	2.000	2.050	2.101
Jong ADRA bestuurskosten	500	513	525
Administratiekosten derden	22.000	22.550	23.114
Accountantskosten	8.076	8.278	8.485
Bankkosten	1.500	1.538	1.576
Projectbezoeken	7.400	7.585	7.775
Promotiekosten	3.000	3.075	3.152
Contributies en bijdragen	9.920	10.168	10.422
Notariskosten	-	-	-
Onkosten vrijwilligers	3.500	3.588	3.677
Onkosten Eijkelenboom Kinderfonds	2.000	2.050	2.101
Automatiseringskosten	1.000	1.025	1.051
Overige algemene kosten	1.000	1.025	1.051
	73.502	75.340	77.224

GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld conform Richtlijn 650 "Fondsenwervende instellingen", van de Raad van de Jaarverslaggeving.

ACTIVITEITEN

De activiteiten van ADRA Nederland bestaan voornamelijk uit werving van fondsen ten behoeve noodlijdende mensen in ontwikkelingslanden.

VREEMDE VALUTA

In de balans worden bedragen luidende in vreemde valuta omgerekend tegen de koersen ultimo boekjaar.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de economische levensduur.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde inclusief transactiekosten indien materieel en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde, indien noodzakelijk onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid. De nominale waarde van een actief is de hoofdsom

die wordt genoemd in de overeenkomst waaruit het actief is ontstaan. Betalingskortingen en kredietbeperkingstoeslag worden van de nominale waarde afgetrokken.

Reserves en fondsen

De post reserves en fondsen heeft een bijzonder karakter. De stichting is gehouden dit vermogen slechts aan te wenden in overeenstemming met de doelstelling waartoe ze in het leven is geroepen. Daarom wordt gesproken over reserves en fondsen in plaats van over eigen vermogen. De bestemmingsreserve betreft een door het bestuur afgezonderd deel van het vermogen met een door het bestuur bepaald doel (noodhulp bij rampen). De bestemmingsfondsen zijn gevormd voor ontvangen gelden waaraan door derden een specifieke bestemming is gegeven. Deze gelden dienen derhalve uitsluitend te worden besteed aan het aangegeven doel.

Gedane toezeggingen

Verplichtingen inzake projecten worden geacht te zijn aangegaan wanneer daartoe een besluit is genomen door het bestuur en worden toegewezen aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde inclusief transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er sprake

Grondslagen voor winst- en verliesrekening

is van agio of disagio of transactiekosten is de gemortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De nominale waarde van een schuld is de hoofsom die wordt genoemd in de overeenkomst waaruit de schuld is ontstaan.

GRONDSLAGEN VOOR WINST- EN VERLIESREKENING

Baten en lasten worden in beginsel toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten uit eigen fondsenwerving

Baten uit eigen fondsenwerving worden in het jaar van ontvangst ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Besteed aan doelstelling

Hierin zijn begrepen alle bestedingen waaraan goedkeuring is verleend en de aan de doelstelling toegerekende kosten eigen organisatie.

Kosten eigen fondsenwerving

Hierin zijn begrepen alle kosten die gemaakt zijn om de baten eigen fondsenwerving te werven, te weten de directe wervingskosten en de met de fondsenwerving verband houdende toegerekende kosten eigen organisatie.

Kosten eigen organisatie

De kosten eigen organisatie worden onderverdeeld in personeelskosten, kantoorkosten, huisvestingskosten, afschrijvingskosten, publiciteit en communicatiekosten en algemene kosten. De kosten eigen organisatie worden met uitzondering van de kosten van beheer en administratie op basis van een inschatting van de door de medewerkers bestede tijd toegerekend aan de doelstellingen en de kosten eigen fondsenwerving.

Kosten beheer en administratie

Kosten van beheer en administratie zijn de kosten die gemaakt worden in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering. Deze kosten worden niet toegerekend aan de doelstellingen of aan de kosten inzake de werving van baten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Ontvangen alsmede betaalde rente wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Balans

	31-12-16	31-12-15
ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Benodigd voor de bedrijfsvoering	8.903	10.136
Voorraad drukwerk	196	2.470
Vorderingen		
Overige vorderingen en overlopende activa	115.343	38.297
Liquide middelen	1.123.717	1.176.180
	1.248.159	1.227.083
PASSIVA		
Reserves		
Bestemmingsreserve	104.885	111.189
Overige reserve	153.372	167.284
	258.257	278.473
Fondsen		
Eijkelenboom Kinderfonds	281.484	273.983
ADRA Studenten Nood Fonds	197.260	196.580
Overige bestemmingsfondsen	52.811	63.464
	531.555	407.100
Kortlopende schulden		
Crediteuren	1.774	21.292
Gedane toezeggingen	430.900	499.388
Belasting en premies SV	4.713	3.175
Overige schulden en overlopende passiva	20.959	17.656
	458.346	541.510
	1.248.159	1.227.083

Staat van baten en lasten over 2016

	2016	Begroting 2016	2015
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving	484.714	555.500	481.330
Subsidies van overheden en derden	-	-	-
Overige baten	56.297	13.000	61.220
Som der baten	541.011	568.500	542.550
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting	18.798	20.814	17.594
Structurele hulp/projecten			
gezondheidszorg	41.541	-	237.185
zelfredzaamheid	29.672	-	110.008
noodhulp	86.049	-	44.512
onderwijs	97.918	-	231.462
voeding	41.541	-	12.718
Vervallen toezeggingen	-	-	-
	296.721	421.718	635.885
Totaal besteed aan doelstellingen	315.519	442.532	653.479

	2016	Begroting 2016	2015
Werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	54.432	60.923	46.717
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	66.821	65.045	63.057
Som der lasten	436.772	568.500	763.253
Resultaat	104.239	-	220.703-
Resultaatbestemming			
Bestemmingsreserve	6.304-	-	3.645-
Eijkelenboom Kinderfonds	7.501	-	62.137-
ADRA Studenten Nood Fonds	680	-	1.977-
Overige bestemmingsfondsen	112.080	-	101.776-
Overige reserves	9.718-	-	51.168-
	104.239	-	220.703-
Ratio kosten / baten eigen fondsenwerving	11,23%	10,97%	9,71%
Ratio besteed aan doelstelling /som der baten	58,32%	77,84%	120,45%
Ratio besteed aan doelstelling / som der lasten	72,24%	77,84%	85,62%

Toelichting op de balans per 31 december 2016

	2016	2015
Materiële vaste activa		
Inventaris		
Boekwaarde begin	10.136	3.780
Investerings	1.624	7.986
Afschrijvingen	2.857	1.630
Stand per 31 december 2016	8.903	10.136
Aanschafwaarde	60.965	58.001
Cumulatieve afschrijving	52.062	47.865
Boekwaarde einde	8.903	10.136
Hiervan ten behoeve van:		
Bedrijfsvoering	8.903	10136
Doelstelling	-	-
	8.903	10.136
Voor inventaris wordt een afschrijvingspercentage gebruikt van tussen 10 en 33,3% per jaar.		
Voorraden drukwerk en overig	196	2.470
Vorderingen		
Interest	6.296	11.220
Te ontvangen posten	109.047	26.502
Waarborgsommen	-	575
Overige	-	-
	115.343	38.297
Liquide middelen		
Stand per 1 januari	1.176.180	1.163.605
Mutatie geldmiddelen	52.463-	12.575
Stand per 31 december	1.123.717	1.176.180

Alle activaposten worden aangehouden als zijnde benodigd voor de bedrijfsvoering.

	2016	2015
Reserves		
Bestemmingsreserve		
Stand per 1 januari	111.189	114.834
Resultaat bestemming	6.304-	3.645-
Van overige reserves	-	-
Stand per 31 december	104.885	111.189
De bestemmingsreserves zijn per reserve toegelicht in de overige bijlagen		
Overige reserves		
Stand per 1 januari	167.284	211.457
Van overige bestemmingsfondsen	4.194-	6.995
Naar bestemmingsreserve	-	-
Resultaat bestemming	9.718-	51.168-
Stand per 31 december	153.372	167.284
Fondsen		
Eijkelenboom KinderFonds		
Stand per 1 januari	273.983	336.120
Resultaat bestemming	7.501	62.137-
Van overige reserves	-	-
Stand per 31 december	281.484	273.983
ASNF Fonds		
Stand per 1 januari	196.580	198.557
Resultaat bestemming	680	1.977-
Stand per 31 december	197.260	196.580

	2016	2015
Fondsen		
Overige bestemmingsfondsen		
Stand per 1 januari	63.463-	45.309
Resultaat bestemming	112.080	101.776-
Naar overige reserves	4.194	6.995-
Stand per 31 december	52.811	63.463-
De bestemmingsfondsen zijn per fonds toegelicht in de overige bijlagen		
Gedane toezeggingen		
Stand per 1 januari	499.388	259.682
Uitgaven	-87.463	-55.659
Vrijval	-	-
Herbestemd	-	-
Toegezegd	18.975	295.366
Stand per 31 december	430.900	499.388
De gedane toezeggingen zijn per project gespecificeerd in de overige bijlagen		
Overige schulden en overlopende passiva		
Deposito's van derden	4.538	4.538
Accountant	8.076	8.076
Overige verplichtingen	8.345	5.042
	20.959	17.656

Toelichting op de staat van baten en lasten 2016

	2016	Begroting 2016	2015
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving			
Kerkelijke collecte	2.433	5.000	9.445
Deurcollectes	24.164	28.000	23.019
Mailingacties	57.744	70.000	113.785
Donaties en giften	257.444	359.500	255.555
Eijkelenboom Kinderfonds	51.768	76.000	54.451
Lijfrente en nalatenschappen	91.161	17.000	25.075
	484.714	555.500	481.330
Overige baten en lasten			
Interest op diverse bankrekeningen	6.297	13.000	11.220
Overige	50.000	-	50.000
	56.297	13.000	61.220

	2016	Begroting 2016	2015
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
<i>Voorlichting</i>			
directe kosten	-	-	
kosten eigen organisatie	18.798	20.814	17.594
	18.798	20.814	17.594
<i>Structurele hulp</i>			
directe kosten	176.881	289.027	523.723
kosten eigen organisatie	119.840	132.691	112.162
vervallen toezeggingen	-	-	-
	296.721	421.718	635.885
Totaal	315.519	442.532	653.479

Zie voor de verdeling naar bestemming pagina "Verdeling uitvoeringskosten".

Kosten eigen fondsenwerving

Directe wervingskosten

Kosten collecte	2.151	4.266	2.630
Drukkosten ADRA Actueel en ov. mailings	5.538	4.244	1.983
Portiekosten ADRA Actueel en ov. mailings	9.146	7.650	6.917
Drukkosten specifiek	-	534	-
Overige verwervingskosten	-	2.601	-
	16.835	19.295	11.529
Kosten eigen organisatie	37.597	41.628	35.188
	54.432	60.923	46.717

Toelichting op de kosten eigen organisatie

	2016	Begroting 2016	2015
Kosten eigen organisatie			
Personeelskosten	166.428	163.429	151.973
Huisvestingskosten	4.616	2.862	3.507
Kantoorkosten	4.919	6.312	6.370
Afschrijvingen	2.857	1.817	1.630
Publiciteit en communicatie	3.557	4.242	4.318
Algemene kosten	60.679	81.516	60.202
	243.056	260.178	228.001
<i>Toegerekend aan doelstellingen</i>	138.638	153.505	129.756
<i>Toegerekend aan eigen fondsenwerving</i>	37.597	41.628	35.188
<i>Toegerekend aan beheer- en administratiekosten</i>	66.821	65.045	63.057
	243.056	260.178	228.001
Personeelskosten			
Lonen personeel	119.653	120.675	109.668
Sociale lasten en pensioenpremies	34.633	31.497	31.800
Kostenvergoedingen	9.155	7.526	7.527
Andere personeelskosten	2.987	3.731	2.978
	166.428	163.429	151.973
Aantal fte	3,1	3,1	3,1

	2016	Begroting 2016	2015
Huisvestingskosten			
Huur	4.616	2.862	3.507
Kantoorkosten			
Porti, telefoon en fax	3.198	4.512	3.522
Kantoorbenodigdheden	1.276	730	639
Kopieerkosten	-	-	-
Drukwerk	224	550	1.844
Overige	221	520	365
	4.919	6.312	6.370
Publiciteit en communicatie			
Drukwerk	2.643	2.682	3.617
ADRA Contactdag	936	1.040	625
Website	22-	520	77
Extra bureaunkosten	-	-	-
	3.557	4.242	4.318

Algemene kosten

	2016	Begroting 2016	2015
Representatiekosten	105	-	11
Reis- en verblijfskosten	14.268	11.379	9.986
Bestuurskosten	-	2.518	1.812
Administratiekosten	21.628	24.990	24.756
Accountantskosten	8.076	7.714	8.076
Bankkosten	1.430	2.295	1.380
Projectbezoeken	1.940	7.283	2.333
Promotiekosten	-	4.162	1.751
Contributies en abonnementen	4.236	4.285	3.391
Notariskosten	-	520	-
Externe advieskosten	2.496	-	832
Onkosten vrijwilligers	2.297	4.621	2.311
Onkosten Eijkelenboom Kinderfonds	1.604	5.100	1.201
Automatiseringskosten	2.904	5.100	2.160
Bestuur Jong ADRA	109	510	221
Overige algemene kosten	414	1.040	20
	60.679	81.516	60.201

Kasstroomoverzicht

	31-12-2016	31-12-2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	104.239	220.703-
Aanpassingen voor afschrijvingen	2.857	1.630
Mutaties in werkkapitaal		
voorraden	2.274	1.972-
vorderingen	77.046-	14.572-
kortlopende schulden	83.164-	256.178
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
investering	1.624-	7.986-
Mutatie geldmiddelen	52.463-	12.575
Liquide middelen per 1 januari	1.176.180	1.163.605
Liquide middelen per 31 december	1.123.717	1.176.180
Afname liquide middelen	52.463-	12.575

Bezoldiging directie

Het toezichhoudend orgaan heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld conform de Netherlands Union Conference Working Policy van Het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in 3 maart 2016. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning wordt de volgende regeling toegepast:

Naam

G.J.M. Hendriks, Algemeen directeur

Dienstverband

Aard: contract onbepaalde tijd

Uren: 40 uur

Parttime percentage: -

Periode: 1 januari - 31 december

Bezoldiging (in euro's)

Jaarinkomen

Brutoloon 52.365

Vakantiegeld 4.060

Eindejaarsuitkering -

Variabel jaarinkomen -

Totaal jaarinkomen 56.425

SV lasten (werkgeversdeel) 9.660

Belastbare vergoedingen 2.360

Pensioenlasten (werkgeversdeel) 6.695

Overige beloningen op termijn -

Uitkeringen beëindiging dienstverband -

Totale overige lasten en vergoedingen 18.715

Totaal bezoldiging 75.140

Totaal bezoldiging vorig boekjaar 72.664

Verdeling uitvoeringskosten naar bestemming

Bestemming

Lasten	A Voorlichting			B Structurele hulp/projecten	
	gezondheidszorg	zelfredzaamheid	noodhulp	onderwijs	
Afdracht bestemmingsreserve	-	1.771	1.265	3.668	4.174
Afdracht bestemmingsfondsen	-	19.130	13.664	39.626	45.091
Gedane toezeggingen	-	2.657	1.898	5.503	6.262
Giften in natura	-	1.207	862	2.500	2.844
Vervallen toezeggingen	-	-	-	-	-
Directe wervingskosten	-	-	-	-	-
Personeelskosten *	13.314	11.883	8.488	24.615	28.010
Huisvestingskosten *	369	330	235	683	777
Kantoorkosten *	394	351	251	728	828
Afschrijvingen *	229	204	146	423	481
Publiciteit en communicatie *	285	254	181	526	599
Algemene kosten *	4.208	3.756	2.683	7.780	8.853
Accountantskosten	-	-	-	-	-
	18.798	41.541	29.672	86.049	97.918

De kosten (met *) zijn verdeeld op basis van een inschatting van de bestede tijd aan de verschillende onderdelen, in percentages uitgedrukt is dat als volgt:

Voorlichting		8,0%
Structurele hulp	Gezondheidszorg	14,0%
	Zelfredzaamheid	10,0%
	Noodhulp	29,0%
	Onderwijs	33,0%
	Voedselzekerheid	14,0%
	100,0%	51,0%
Eigen fondswerving		16,0%
Beheer- en administratiekosten		25,0%
Totaal		100,0%

		C				
		Eigen fonds- werving	Beheer- en administratie	Totaal 2016	Begroting 2016	Totaal 2015
voedsel- zekerheid	totaal					
1.771	12.647	-	-	12.647	-	13.225
19.130	136.640	-	-	136.640	307.024	186.443
2.657	18.975	-	-	18.975	-	295.366
1.207	8.619	-	-	8.619	-	28.689
-	-	-	-	-	-	-
-	-	16.835	-	16.835	19.295	11.529
11.883	84.878	26.628	41.607	166.428	163.429	151.973
330	2.354	739	1.154	4.616	2.862	3.507
351	2.509	787	1.230	4.919	6.312	6.370
204	1.457	457	714	2.857	1.817	1.630
254	1.814	569	889	3.557	4.242	4.318
3.756	26.828	8.416	13.151	52.603	81.516	52.126
-	-	-	8.076	8.076	-	8.076
41.541	296.721	54.432	66.821	436.772	586.497	763.253

Overige gegevens

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van Stichting ADRA Nederland

A. Verklaring over de in de jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting ADRA Nederland 2016 te Huis ter Heide gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting ADRA Nederland per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-richtlijn 650 fondsenwervende instellingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting ADRA Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 fondsenwervende instellingen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 fondsenwervende instellingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaam-

heden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controles-tandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het

opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Hilversum, 27 maart 2017

M&K Hilversum B.V.
w.g. J.P.L. van der Moer RA

Overzicht bestemmingsreserve per 31 december 2016

	01-01-2016	inkomsten	Bestedingen		Van overige reserves	31-12-2016
			uitgaven	toezeggingen		
Reserve rampen algemeen	111.189	5.653	-	-	-	116.842
Equador: aardbeving	-	240	2.716	-	-	2.476-
Griekenland vluchtelingen	-	-	2.692	-	-	2.692-
Zimbabwe droogte	-	-	2.237	-	-	2.237-
Somalië: droogte	-	450	2.237	-	-	1.787-
Syrie noodhulp	-	-	2.765	-	-	2.765-
Totalen	111.189	6.343	12.647	-	-	104.885

Deze bestemmingsreserve wordt aangehouden voor noodhulp bij rampen.

OVERZICHT EIJKELENBOOM KINDERFONDS PER 31 DECEMBER 2016

EKF sponsoring						
inclusief Nepal: 10 meisjes extra naar school	227.861	41.980	28.205	10.153	-	231.483
EKF ondersteuningsbijdragen	89.690	5.058	-	-	-	94.748
Madagascar: schoolmeubilair	14.155-	4.730	5.660	-	-	15.085-
Pakistan opknappen alle scholen	50.000-	-	-	-	-	50.000-
Clair's Orphanage water well project	-	-	249	-	-	249-
Eijkelenboom Kinderfonds mailing	9.084	-	-	-	-	9.084
Eijkelenboom Kinderfonds erfenis	2.985	-	-	-	-	2.985
EKF nog te bestemmen bedragen	8.518	-	-	-	-	8.518
Totalen	273.983	51.768	34.114	10.153	-	281.484

	01-01-2016	inkomsten	Bestedingen uitgaven	toezeggingen	Naar overige reserves	31-12-2016
OVERZICHT ADRA STUDENTEN NOOD FONDS PER 31 DECEMBER 2016						
ADRA Studenten Nood Fonds	196.580	745	65	-	-	197.260
Totalen	196.580	745	65	-	-	197.260

OVERZICHT OVERIGE BESTEMMINGSFONDSEN PER 31 DECEMBER 2016

Afrika: gezondheidzorg in Afrika	21.052-	-	-	-	11.289	-9.763
Albanië: kerstdozen	3.160	-	-	-	-3.160	-
Albanië: vrijwilligersprojecten T vd Broek	3.450	-	2.355	-	-	1.095
Bangladesh: steun moeder en kind	16.715	-	-	-	-16.715	-
Bangladesh: Chalantika Slum Children	-	7.363	-	-	16.715	24.078
Bonaire: leeswedstrijd	272	-	-	-	-	272
Burkina Faso: school	64.000-	500	-	-	-	-63.500
Burkina Faso	45.767-	-	-	-	-	-45.767
Burundi: 3 klaslokalen	230	-	-	-	-230	-
Burundi: huizen terugkerende vluchtelingen	2.358	2.601	3.904	-	608	1.663
Burundi: opknappen gezondheidscentrum	5.110	55	-	-	-	5.165
Cambodja: voesel moeder en kind	-	8.031	-	-	-	8.031
Erasmus Greening the future	-	16.651	8.330	8.822	-	-501
Filipijnen: noodhulp orkaan Haiyan	13.419	-	-	-	-13.419	-
Gambia: klaslokalen uitbreiding	18.307-	-	-	-	20.821	2.514
Gambia: kliniek	7.052-	26.844	-	-	4.771	24.563
Gambia: mission trip	-	11.380	7.649	-	-	3.731
Gambia: toiletten & hygiëna	13.946-	11.927	-	-	2.019	-
Gambia: waterproject basisschool	795	-	-	-	-795	-
Ghana: Akwidaa Health Centre	27.682	-	-	-	27.682-	-
Ghana: project 2012	14.522	-	-	-	-	14.522
Haiti: 3e etage basisschool	34.838-	-	-	-	-	-34.838
Haiti: herbouw basisschool	47.078	-	-	-	-4.818	42.260
Haiti: schoolmeubilair	31.503-	-	-	-	-	-31.503
Haiti: schoolmateriaal	4.818-	-	-	-	4.818	-
Haiti: noodhulp orkaan Matthew	-	13.170	2.765	-	-	10.405

Overzicht bestemmingsreserve per 31 december 2016

Indonesie: waterproject Bekasi vuilnisbelt	56.751-	20.828	-	-	1.096	-34.827
Indonesie: zelfredzaamheid	1.096	-	-	-	-1.096	-
Klein project (schoolgeld Fufanah)	1.220	250	-	-	-	1.470
Libanon: CISCEA vluchtelingkinderen	-	1.448	-	-	-	1.448
Macedonië	3.245-	-	-	-	3.245	-
Malawi: steun familie Kip	7.500	-	3.094	-	-	4.406
Myanmar: Rehab. Of Social Structures	400	-	-	-	-400	-
Nederland: Share & Care	-	43	-	-	-	43
Nepal: mobiele kliniek kinderen	14.970	-	-	-	-	14.970
Nepal: sanitatie lokale gemeenschappen	15.127	-	-	-	-	15.127
Nepal: toiletvoorz. voor meisjes in dorpen	1.203	-	-	-	-1.203	-
Nepal: sanitair, educatie&econ ontwikkeling	3.569-	-	-	-	-	-3.569
Nepal: aardbeving noodhulp	12.678	75	-	-	-	12.753
Nigeria: gezondheidscentrum	1.857	-	-	-	-1.857	-
Nigeria: 3 klaslokalen	9.432	285	-	-	-9.432	285
Servië: uitwisseling jongeren	5.158	3.524	6.185	-	-	2.497
Servie: Kinderen helpen kinderen kerst	-	31.921	29.810	-	3.160	5.271
Slovenië: hulp aan vluchtelingen	11.839	6.962	2.669	-	-	16.132
Somalië: onderwijs	-	3.693	3.500	-	-193	-
Suriname Inktproject	-	-	700	-	-	-700
Suriname: pomtyre project	3.245-	290	-	-	-	-2.955
Suriname: waterproject -2-	4.459-	5.000	-	-	-541	-
Thailand: support voor school	6.000	6.000	-	-	-	12.000
Thailand: volwassenen educatie	-	10.000	10.000	-	-	-
Vietnam: gezondheidszorg	7.693-	-	-	-	7.693	-
Vietnam: klimaatverandering	12.774-	-	-	-	5.547	-7.227
Vietnam: koeienproject	6.100	9.870	12.000	-	-	3.970
Vietnam: waterproject	2.547	-	-	-	-2.547	-
Project Jong ADRA	1.000	-	-	-	-	1.000
ADRA Portugal	19.000	-	9.500	-	9.500	19.000
Nog te bestemmen opbrengsten	17.638	24.652	-	-	-3.000	39.290
Totalen	63.463-	223.363	102.461	8.822	4.194	52.811

Toelichting: Opgenomen in de bestedingen zijn toezeggingen 2016. De werkelijke betaling zal in een later jaar plaatsvinden.

	01-01-2016	2016 uitgaven	2016 vrijval	2016 toegezegd	31-12-2016
Specificatie gedane toezeggingen					
Ghana - mikro krediet	28.007	-	-	-	28.007
Myanmar - voedsel boeren	6.000	-	-	-	6.000
Afrika: gezondheidszorg Afrika	51.852	29.152	-	-	22.700
Ghana (proj. 2012)	5.478	-	-	-	5.478
Jemen (proj. 2012)	6.864	-	-	-	6.864
Vietnam: waterproject	1.354	-	-	-	1.354
Nigeria: overstrooming	1.892	-	-	-	1.892
Vietnam: gezondheidszorg	7.693	-	-	-	7.693
Haiti: 3e etage basisschool	34.838	-	-	-	34.838
Haiti: schoolmeubilair	40.345	-	-	-	40.345
Madagascar: herbouw basisschool	2.500	-	-	-	2.500
Thailand: Canan school	6.000	6.000	-	-	-
Nepal: sanitair, educatie&econ ontwikkeling	11.200	-	-	-	11.200
EKF: 4e kwartaal 2015	20.919	20.919	-	-	0
EKF: Madagascar schoolmeubilar	14.205	14.205	-	-	-
EKF: Pakitan opknappen alle scholen	50.000	-	-	-	50.000
Burkina Faso: school	64.000	-	-	-	64.000
Burkina Faso: voedselzekerheid	45.767	-	-	-	45.767
Gambia: klaslokalen uitbreiding	18.307	-	-	-	18.307
Gambia: kliniek	7.052	6.187	-	-	865
Gambia: toiletten & hygiëna	13.946	11.000	-	-	2.946
Indonesie: waterproject Bekasi vuilnisbelt	56.751	-	-	-	56.751
Suriname: pomtyre project	4.419	-	-	-	4.419
Erasmus: greening the future	-	-	-	8.822	8.822
EKF: 4e kwartaal 2016	-	-	-	10.153	10.153
	499.388	87.463	-	18.975	430.900

Governance

ADRA International is een van de meest verbreide hulpverleningsorganisaties ter wereld. In meer dan 130 landen is ADRA een erkende en onafhankelijk opererende ontwikkelingswerkorganisatie. ADRA Nederland is binnen ADRA International een zelfstandige stichting en houdt zich vooral bezig met fondsenwerving. Naast een directeur werken er nog vier (parttime) krachten op kantoor en in het land zijn zo'n 400 vrijwilligers regelmatig aan de slag voor ADRA Nederland.

Bestuur

Het bestuur van ADRA Nederland is het hoogste orgaan van de stichting en is eindverantwoordelijk voor de gang van zaken in de organisatie. Tevens is zij de toezichthouder op de organisatie en staat op haar beurt onder kerkelijk toezicht van het Algemeen Kerkbestuur van het kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten. In verband met de omvang van de organisatie is er geen aparte Raad van Toezicht geïnstalleerd. Het bestuur bestaat uit tenminste vijf leden en draagt er zorg voor dat de activiteiten in overeenstemming zijn met de statutaire doelstellingen (opgenomen in Bijlage A). Het bestuur heeft een groot aantal taken en verantwoordelijkheden overgedragen aan de directeur van ADRA Nederland, maar behoudt wel de toezichthoudende taak.

Vergaderfrequentie, termijn en beleid vacatures

- Het voltallige bestuur vergadert drie keer per jaar met de directeur. De teamleden zijn uitgenodigd het openbare deel bij te wonen.
- Daarnaast heeft de directeur regelmatig contact met het Dagelijks Bestuur – bestaande uit de voorzitter, de secretaris en de penningmeester – die vier maal per jaar vergaderen. Vacatures worden voor alle kerkleden opengesteld en hebben tot een nieuwe secretaris geleid en een nieuw algemeen bestuurslid. In bijlage D treft u de bestuursleden en hun (neven)functies aan.

Bestuursprofiel

Het stichtingsbestuur, bestaande uit minimaal vijf leden (en bij voorkeur zeven personen) bepaalt het beleid (waaronder de missie en doelen) en houdt toezicht op de uitvoering en resultaten. Bestuursleden moeten lid zijn van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten. Een bestuurslid heeft ambtshalve

zitting vanuit het dagelijks bestuur van het Algemeen Kerkbestuur van het kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten Nederland. Alle bestuursleden zijn in een hoge mate betrokken bij de dienstbaarheid van de kerk ten aanzien van de hulpverlening aan mensen overal ter wereld, die door welke omstandigheid dan ook geen dan wel weinig perspectief hebben op een menswaardig leven/bestaan. Zij moeten een goede balans weten te vinden tussen kritisch tegenspel en steunend samenwerken met management/directeur. De voorzitter, secretaris en penningmeester vormen een informeel dagelijks bestuur die de vergaderingen voorbereidt en als klankbord dient voor de directeur. De code goed bestuur wordt door de bestuursleden omschreven. Het is de taak van bestuursleden om de samenleving van buiten de organisatie naar binnen te brengen en vervolgens de organisatie in de samenleving te vertegenwoordigen en 'te promoten'. Daardoor wordt een goede communicatieve vaardigheid verwacht. Bestuursleden dienen in de eerste plaats op organisatieniveau te kunnen denken, zij moeten over een helicopterview beschikken. In de samenstelling van het bestuur wordt daar rekening mee gehouden. Bestuursleden hoeven niet in de eerste plaats te beschikken over gedetailleerde kennis van het ontwikkelingswerk. (Daar is het management/directeur voor). Wel is het belangrijk dat er verschillende disciplines, competenties en vaardigheden en kennis in het bestuur vertegenwoordigd zijn. Het gaat dan niet direct om portefeuilles maar om de diverse invalshoeken. Het bestuur functioneert als een team en zet eenduidigheid naar het management/directeur uit.

Bestuurstaken

Het bestuur:

- Stelt het meerjarenplan vast (recente is 2013-2017)
- Stelt de jaarlijks begroting vast
- Neemt een besluit over projectvoorstellen (toetst of ze passen binnen afgesproken beleid)
- Houdt toezicht op of projecten verlopen volgens missie, visie en doelstelling ADRA Nederland
- Houdt financieel toezicht organisatie en haar activiteiten als geheel
- Stelt het jaarlijkse jaarverslag vast
- Voert onder bestuursleden afgesproken sponsor- en netwerkacties uit

Competenties en profiel bestuursleden

Het gezamenlijke bestuur kent opgeteld, minimaal acht kennis- en ervaringsvelden waaraan bestuurders dienen te voldoen om zodoende hun bestuurlijke taak ten behoeve van ADRA Nederland uit te kunnen voeren. Ze worden hieronder in willekeurige volgorde genoemd,

- Een mensenbinder en teamgericht met algemeen bestuurlijke kwaliteiten
- Actief in de samenleving en betrokken bij verschillende (vrijwilligers)netwerken
- Ontwikkelingswerk en -netwerken in binnen en buitenland.
- Administratieve en Juridische zaken
- Financieel en ICT
- Kennis van en ervaring verschillende identiteiten en culturele achtergronden
- Personeel en Organisatie
- Communicatie, PR en Fondsenwerving

Taken directeur

- Stelt begroting op in samenwerking met teamleden en penningmeester
- Selecteert goede projecten in de (partner)landen en legt deze ter besluitvorming voor aan het Bestuur
- Stelt personeelsleden aan en besluit i.o.m. bestuur over financiële kwesties die daar eventueel uit voortkomen
- Stuurt het team aan
- Draagt zorg voor uitvoering van projecten van zowel ADRA Nederland als ADRA EKF
- Begeleidt bestuur Jong ADRA
- Handelt klachten af
- Onderhoudt contacten met partnerlanden
- Bezoekt netwerkwerkbijeenkomsten

Bezoldigingsbeleid

De directeur ontvangt een brutoloon van 56.425 euro per jaar inclusief vakantiegeld. Dit bedrag komt grotendeels (50.000 euro) als bijdrage van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten. Er is geen bonusregeling, winstdeling, auto van de zaak of andere financiële regeling. De bestuursleden hebben ervoor gekozen om geen reiskosten te declareren, hoewel ze hier wel recht op hebben. De salarissen van

de directeur en de medewerkers zijn afgestemd op die van medewerkers van het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten.

ADRA-team

Het ADRA-kantoorpersoneel is 3,1 fte (fulltime-eenheid) en bestaat naast fulltime directeur Geert Hendriks uit vier parttime medewerkers op de volgende vakgebieden: Management- en teamondersteuning (Stella Bemah), Corporate communicatie (Judith Hillaert), fondsenwerving (Christa Breure) en voor het ADRA EKF (kinderfonds) parttime medewerker communicatie en fondsenwerving Joanne de Vletter aangenomen. Elk teamlid heeft maandelijks een bilateraal overleg met de directeur. Daarnaast vindt er eenmaal in de twee weken een teamoverleg plaats. Van alle bijeenkomsten worden verslagen gemaakt.

Taken teamleden zijn als volgt verdeeld:

Secretariaat

- agendabeheer directeur, notuleren van teamvergaderingen
- ondersteunt teamleden
- houdt databestand Procurios bij
- notuleert bij Algemeen bestuursvergaderingen
- coördineert Huis-aan-huiscollecte
- coördineert Kerstdozenactie

Communicatie

(Communicatie en fondsenwerving voor kinderfonds ADRA EKF is geïntegreerd in een functie)

- schrijft jaarplan communicatie
- verzorgt alle communicatiemiddelen zoals folders, brochures, direct mail
- realiseert jaarlijks jaarverslag in samenspraak met team, directeur en bestuur
- voert eindredactie over aanvragen fondsenwerfer
- houdt website en social media bij
- draagt zorg voor artikelen ten behoeve van vrije publiciteit
- analyseert samen met boekhouder donateursgedrag in verband met toekomstige mailings
- onderhoudt contact met communicatiepanel (klankbord voor nieuwe communicatiemiddelen en acties)

- communiceert met alle stakeholders zoals: teamleden (intern), donateurs, bestuur, en verzorgt deelname aan De PriceWaterhouseCooper Transparant Prijs (jaarverslag/website)
- stuurt vrijwilliger websitebeheer aan
- organiseert ADRA-contactdag
- onderhoudt contact met pers
- bedenkt en voert PR acties uit die ADRA Nederland bekender maken

Communicatie en Fondsenwerving Kinderfonds ADRA EKF

- verzorgt nieuwsbrieven, website en kerstpost
- onderhoudt contacten met contactpersonen in Nepal, Madagaskar en Pakistan
- komt met projectvoorstellen om kinderen in deze landen te ondersteunen
- verzorgt contracten met scholen
- stuurt administratief medewerker aan

Deel ADRA EKF Fondsenwerving

- schrijft communicatie -en fondsenwervingsplan ADRA EKF
- stemt af met vrijwilliger administratie over koppeling kind-donateur
- bedenkt acties voor sponsoring en fondsenwerving
- bezoekt netwerkbijeenkomsten

Fondsenwerving

- schrijft aanvragen vermogensfondsen
- benadert bedrijven voor sponsoring
- bezoekt of neemt met stand deel aan (ruil)beurzen (deals in natura in ruil voor PR in nieuwsbrief of website)
- bedenkt acties voor sponsoring en fondsenwerving
- bezoekt netwerkbijeenkomsten

De boekhouding is uitbesteed aan Irma Tap van Boekhoudbureau Tap. Zij werkt in nauwe samenwerking met het team, directeur en bestuur en is doorgaans een dag per week op kantoor.

Bestuursverklaring

Jaarrekening

Als bestuur constateren wij dat het jaarverslag inzicht geeft in alle inhoudelijke en financiële activiteiten van stichting ADRA Nederland en dat de jaarrekening (Deel II) in overeenstemming is met hetgeen in het inhoudelijk jaarverslag (Deel I) is beschreven.

Colofon

Jaarverslag 2016 is een uitgave van:

Stichting ADRA Nederland

Amersfoortseweg 18

3712 BC Huis ter Heide

030-691 75 84

info@adra.nl

www.adra.nl

Tekst en eindredactie: Judith Hillaert

Met bijdragen van: Herman Jillings, voorzitter (voorwoord en verantwoording toezichthouder), Geert Hendriks, directeur (woord, en compliance), Stella Bemah (collecte, kerstdozenactie), Irma Tap (financieel jaarverslag), Joanne de Vletter (ADRA EKF), Christa Breure (bijlages en fondsenwerving)

Met story telling van: Vluchteling Alan Yaghi

Met quotes van: Jascha Meester (Geheitreclame), Joke en Cor Roelandse (vrijwilligers), Reinier van den Berg, Carmen Swiers

Foto's: ADRA Nederland, ADRA Indonesië, ADRA International, ADRA Thailand, Jaco Klamer, Jascha Meester, Eliene Sonneveld

Vormgeving: Pre Press Buro Booij, Maarsbergen (www.ppbb.nl)